

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Sabena wil meer Zaventem
Sint-Genesius-Rode laat jeugd in de kou staan
Figurandten Walter Ganzemans:
'Strikte interpretatie van de faciliteiten
had eerder moeten gebeuren'
Op wandel in de rand

Racisme tussen Vlamingen en Walen

Gijzelf versus toi-même

De uitnodiging van de **Beweging tegen Rasenhaat, Anti-semitisme en Xenofobie (Brax)** loog er niet om. 'Racisme: een element in de relaties tussen Vlamingen en Franstaligen', zo luidde de titel van een colloquium dat Brax vorige maand organiseerde. De folder voerde een (Vlaamse) leeuw op én een (Walse) haan die elkaar toesnauwen: 'Gijzelf' (en -uiteraard- 'Toi-même' op de Franstalige versie). Goed gevonden en een variant op het Vlaamse gezegde, vooral bij kinderen en jongeren geliefd, dat 'alles wat ge zegt, zijt ge zelf'. Toch was de bijeenkomst allesbehalve een onderonsje voor kneusjes.

2

Heeft het colloquium (7 maart j.l.) de verwachtingen ingelost? Het antwoord op die vraag hangt uiteraard af van de verwachtingen die iemand kon koesteren. Wie er was, kon zich opwarmen, respectievelijk ergeren, aan de vele hooggestemde en eerder academische bespiegelingen rond het thema van de onverdraagzaamheid. De organisatoren hadden hun bijeenkomst perfect getimed. Daags voordien hadden twee kranten -De Standaard en Le Soir- een manifest gepubliceerd onder de titel 'Gedaan met nationalistische dwaasheid'. Daarin schreven Nederlands- en Franstalige academici, kunstenaars en intellectuelen dat 'de nationalistische obsessies van een minderheid geen succes kennen bij de brede bevolking'. 'Wij kennen alleen de taal van de solidariteit' en 'Niemand heeft het monopolie van de dwaasheid', schreven de zeventig ondertekenaars.

Vals probleem

Zoals wel vaker gebeurt bij dergelijke bijeenkomsten moesten de media spitsroeden lopen. Zij kregen ladingen verdachtmakingen of verwijten over zich uitgekieperd omdat ze 'etnische clichés gebruiken' en bijdragen tot hun 'banalisering'. Grote woorden om de bunkermentaliteit te gispn die te bespeuren zou zijn in de media aan weerszijden van de taalgrens. In plaats van zich als lemmingen op de taaltegenstellingen te storten, zouden de media er, volgens de meeste deelnemers, beter aan doen aandacht te hebben voor de reële noden van de mensen. 'Herrie rond taaltoestanden dient tot niets en is een vals probleem', is in een notendop hun analyse.

Was deze bijeenkomst een folkloristische reünie van nieuwe Belgen? Het uitgangspunt dat racisme niet mag worden gebanaliseerd, is uiteraard terecht. De organisatoren

en deelnemers mogen er nochtans geen allegaartje van maken en de indruk wekken dat communautaire problemen niet zouden bestaan of alleen in de hoofden van extremistische scherpshijpers. Het klinkt modieus zich te bekennen tot de 'Nieuwe Politieke Cultuur' en de kaart te trekken van een onbezoedelde Witte Beweging om alle problemen op te lossen. De dagelijkse realiteit is anders. Er bestaan wel degelijk, en zelfs in toenemende mate, tegenstellingen tussen de percepties bij Nederlands- en Franstaligen. De interpretatie van de recente arresten van het Arbitragehof (over subsidies die de Franse Gemeenschap geeft aan Franstalige verenigingen in Vlaamse gemeenten met taalfaciliteiten en inzake een taaltwist met de faciliteitengemeente Linkebeek), zijn het zoveelste voorbeeld.

Ravage

Waarschuwingen voor ontsporingen mogen best. Kris Deschouwer, politicoloog aan de Vrije Universiteit Brussel én ondertekenaar van het eerder genoemde manifest, meent dat hij 'als buitenstaander en academicus' moet waarschuwen. 'Het is beter dat vooraf iets harder te doen. Een beetje dwars liggen, al was het louter om dwars te liggen, kan bovendien geen kwaad', aldus Deschouwer volgens wie de federale regering 'zo veel mogelijk juridische middelen moet gebruiken' in de rel rond de faciliteitengemeenten. Zijn collega van de UIA (Universitaire Instellingen Antwerpen) Matthias Storme waarschuwt ook, als hij de beperking van de faciliteiten koppelt aan de opkomst zijnde uitbreiding van het gemeentelijk stemrecht tot de inwoners van de Europese Unie. Hij vreest een ravage voor de rand en voor Brussel. 'Met de voorliggende plannen bestaat dat gevaar. Als de Vlaamse doemdenkers ongelijk krijgen, is er niets verloren. Maar omgekeerd, als de optimisten ongelijk krijgen, kan de situatie niet meer ongedaan worden gemaakt. We hebben hetzelfde eerder meegemaakt met de invoering van de faciliteiten. Daar heeft men de doemdenkers ook niet gevolgd. Maar zij hebben gelijk gekregen. En nu heeft de Vlaamse overheid de grootste moeite om de faciliteiten tot hun normale proporties terug te brengen', aldus Storme die wel ingenomen is met de recente circulaire maar deze toch in een ruimer verband wenst te zien. Het ontbreekt de Vlaamse regering nog aan hefbomen om een eigen beleid te voeren op heel haar grondgebied, de rand inclusief.

Johan Cuppens

FOTO: PATRICK DE SMIGLARET

* De Post bereidt zich voor op de uitdagingen van de 21ste eeuw * En dat zullen we geweten hebben * In maar liefst 200 kleine kantoren kan de klant vanaf 1 mei de pot op * Omdat er niet genoeg volk over de vloer komt * Dat is in de rand ondermeer het geval in de kantoren van Itterbeek, Sint-Pieters-Leeuw 2, Vilvoorde 5 en Wemmel 2 * Woede alom * Sus, sus, sust De Post * In de 1400 overblijvende kantoren kan er daardoor een betere dienstverlening komen * Het hangt er maar vanaf wat je onder betere dienstverlening verstaat * Door de massale sluiting van de kleinere kantoortjes dreigen de files in de grotere voortaan ook via de radio omgeroepen te worden * Zo van: het is aanschuiven op het viaduct van Dilbeek wegens drie gesloten loketten * Bij De Post zijn ze

immers beducht voor de gezondheid van hun werknemers * Om tocht te vermijden is er doorgaans maar één loket open * Ook als er meer zijn * Een argeloze klant die wegens gehaast tegen zo'n gesloten

GEVONDEN VOORWERPEN

ruitje durft tikken, krijgt in het beste geval slechts een meewarige blik toegezonden * Gesloten wegens al één open, betekent dat * Toch is De Post niet geheel klant-onvriendelijk * Wie op de boerenbuiten woont en er tegen opziet om twee uur op het openbaar vervoer te wachten teneinde zich elders een gerationaliseerde postzegel aan te schaffen, mag voortaan een plakkaat voor zijn raam zetten * The postman rings dan twice en verschaft u de extra service die u wenst * Het is namelijk de bedoeling om de postbodes in dun bevolkte gebieden het veld in te sturen als 'semi uitgerust postkantoor' * In navolging van de Boerenbond die ons binnenkort via een affiche voor een koeienstal laat weten dat 'hier uw hamburgers wonen' * Pakt De Post binnen afzienbare tijd uit met een mediacampagne om de postbode als postzegelautomaat te promoten * Of als fietsend bankfiliaal * Voorafgegaan en gevolgd door loeiende rijkswachters * Zie, dat heeft nog eens amusementswaarde, elke dag De Post als Ronde van Vlaanderen voorbij zien trekken * Een mens zou voor minder geneigd zijn een postzegeltje meer te kopen * Toch lijkt het aanbevelenswaardig om geen al te grote voorraden in te slaan * De Post heeft namelijk al laten weten dat het bezorgen van gewone brieven voor haar een uitdovende faciliteit is * Ze gaat zich toespitsen op direct mail van bedrijven aan particulieren * Direct mail, dat is ongevroegd een pakje mosterd in je brievenbus * Of een monstertje maandverband * Kortom, ook De Post gaat uw dag kleuren * Zelfs als u niet op die 'post' afstemt *

Vlaamse overheid onderschat het belang van Zaventem 4

De toekomst lacht Zaventem toe. Volgens betrouwbare prognoses zal de tewerkstelling in de komende tien jaar explosief blijven toenemen, op voorwaarde dat de Vlaamse overheid het economisch belang van de luchthaven onderkent.

Jongeren zorgen zelf voor jeugdhuis in Rode 8

FiguranDten 10

VRT-journalist Walter Ganzemans is lang de drijvende kracht geweest achter de schooluitzendingen op radio en televisie. Op 45-jarige leeftijd zette hij zich aan het schrijven van jeugdboeken en daarmee viel hij meteen in de prijzen. Het verkavelingsvlaams tiert helaas nog welig, vindt Ganzemans.

Commedia dell'arte strijkt neer in de rand 17

Grimbergen genereus voor vluchtelingen 19

Op wandel in de rand 23

Voor visueel gehandicapten is de Randkrant beschikbaar op cassette. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met het Atelier Helen Keller, tel. 02/466 94 40 of met de redactie.

EN OOK NOG

VAN ASSE TOT ZAVENTEM 6 • MEI IN DE RAND 14

ZONDER OMWEGEN 18 • RESTAURANDT 20

VAN TUIJNEN EN HUIZEN 22 • GASTENBOEK 24

COLOFON

Randkrant verschijnt maandelijks op 134.000 exemplaren en is een initiatief van vzw Informatie Vlaamse Rand.
Hoofredactie: Henry Coenjaarts
Eindredactie en secretariaat: Geneviève Ostin
Vormgeving: Mega.L.Una, Brussel
Druk: A. De Cuyper-Robberecht, Zele
REDACTIEADRES:
Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel,
tel 02 460 45 12, fax 02 460 32 67
Verantwoordelijke uitgever: Henry Coenjaarts,
Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel.

Paul Reutlinger wil duidelijkheid over Zaventem

Vlaamse overheid onderschat het belang van de luchthaven

Zaventem gaat een rooskleurige toekomst tegemoet. In de volgende tien jaar liggen er 40.000 bijkomende jobs voor het grijpen. Maar wil de Vlaamse overheid die eigenlijk wel? Deze vraag stelt zich steeds nadrukkelijker naarmate de feiten op een rijtje worden gezet.

In ons land scoort de regio Zaventem hoog op het vlak van tewerkstelling en economische expansie. Een van de sterke motoren achter die groei is de luchthaven. Die creëert jobs voor zichzelf en een hoop nabijgelegen bedrijven en toeleveranciers. Vandaag overtreffen de cijfers de prognoses - 50.000 (!) jobs, direct en indirect - en als het juiste beleid wordt gevoerd wijst alles erop dat de werkelijkheid de eerder voorzichtige prognose van de Leuvense professor Leo Sleuwaegen - 40.000 jobs in 2010 - zal overtreffen. Ook de toegevoegde waarde van de luchtvaartactiviteiten spreekt

tot de verbeelding, want die bedraagt om en bij 89 miljard. Maar vandaag zijn er geen duidelijke tekenen die aangeven wat de Vlaamse ministers met Zaventem voorhebben. De Vlaamse overheid beschikt op dit moment niet over een langetermijn-

Intussen werpt het Zwitsers-Belgische beleid van Sabena-voorzitter Paul Reutlinger vruchten af. Met het open-trekken van de Europese grenzen zit het luchtverkeer in de lift en hier speelt Sabena op in. De luchthaven is vandaag niet alleen voor de Belgen een poort naar de wereld. Zaventem wordt steeds vaker een transitpunt voor internationale passagiers.

Reutlinger heeft zorgen

Sabena viert dit jaar de 75ste verjaardag, maar haar voorzitter is bezorgd om de toekomst, zo blijkt uit zijn gesprek met Randkrant. Paul Reutlinger: 'Wij geloven erin; Zaventem heeft alles om een centrale rol te spelen in het hart van Europa. Veel landen staan te trappelen om bij de Europese Unie aan te sluiten. De relatief kleine, gezellige en multiculturele luchthaven heeft een mooie toekomst. Maar op dit moment heeft de overheid geen eenvormige langetermijnvisie op de ontwikkeling van deze luchthaven. Zo'n eenvormig beleid is dringend nodig, de versnippering moet verholpen worden.' Paul Reutlinger dringt niet alleen aan op een goed gerunde luchthaven met een moderne infrastructuur. De voorzitter vraagt daarnaast dat spoedig efficiënte oplossingen worden gevonden voor het mobiliteitsprobleem. Reutlinger: 'Er moet iets worden gedaan aan de ring die elke dag compleet dichtslibt. Er is behoefte aan betere verbindingen via het openbaar vervoer en aan een HST-station bij de luchthaven.'

Sabena staat niet alleen met zijn bekommernissen. Ook het VEV, de vereniging van Vlaamse werkgevers, wil het probleem aanpakken en heeft hiervoor zelfs een actieplan klaar. 'Er is vandaag weinig Vlaamse belangstelling voor de luchthaven', stelt Joost Germis van de VEV-studiedienst. 'Het lijkt wel of de Vlaamse ministers het belang van de luchthaven onvoldoende naar waarde schatten. Ook de coördinatie van het beleid laat te wensen over. Daarom willen wij de betrokken partners voor overleg rond

de tafel brengen. De luchthaven heeft behoefte aan een toekomstgericht beleid, dat het enorme potentieel aan werkgelegenheid en toegevoegde waarde kan realiseren en op korte termijn aan de knelpunten werkt: het milieu, de ontsluiting en het stimuleren van de vestiging van spin-offs.'

'Als Zaventem de concurrentie met het buitenland niet meer aankan, doen wij onze poort op Europa en de wereld dicht'

Ook op het kabinet van federaal minister van Verkeer Michel Daerden zit men niet stil. Daar wordt gewerkt aan de oprichting van een overkoepelende holding-BIAC- voor de luchthaven om zo het gebrek aan eenheid van bestuur op te lossen. Een woordvoerder van het kabinet van de minister wijst er desgevraagd op dat het ontlasten van het overbezette Zaventem nieuwe kansen biedt voor de bij Charleroi gelegen luchthaven van Gosselies, die zich momenteel overigens al Brussels South noemt. Het spreekt vanzelf dat de expansie van Gosselies heel de Waalse regio ten goede zou komen.

Kan het zonder milieuoffers?

'Je kunt onmogelijk aanspraak maken op een zekere welvaart, zonder dat daar ook zekere offers voor moeten worden gebracht', stellen Walter Vermeiren (Sabena Catering) en Alex Verougstraete (Aviapartner), twee bestuurders van de Kamer voor Handel en Nijverheid van Halle-Vilvoorde, die zich vandaag veel moeite getroosten om het economisch belang van Zaventem bij de overheid aan te kaarten. Zij stellen dat Sabena doet wat het kan om de hinder voor de omwonenden tot een minimum te beperken, gaande van de vernieuwing van de hele vloot vliegtuigen tot het

Paul Reutlinger

strategie voor de luchthaven. Vlaams minister voor ruimtelijke ordening Baldewijns wacht vooralsnog op de resultaten van een onderzoek van het studie bureau Tritel om op basis daarvan zo'n strategie te ontwikkelen.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

verhogen van de landings- en take off-taksen voor lawaaierige vliegtuigen en nachtelijke vluchten. Sabena-voorzitter Reutlinger heeft overigens samen met de bedrijfstop een beleidsverklaring getekend waarbij het bedrijf zich verbindt om bij alle strategische beslissingen rekening te houden met het milieu. 'Bij de verdere groei van de luchthaven wil ik erg graag de omwonende bevolking betrekken', beklemtoont Reutlinger. 'Ik steek mijn handen naar hen uit, dring aan op een overkoepelend lokaal overleg.'

Getouwtrek om de HST

'Als Brussel hoofdstad wil worden van Europa, dan moet er dringend werk worden gemaakt van de ontsluiting van de luchthaven. Voor de stijgende stroom passagiers wordt het steeds moeilijker om van en naar de luchthaven te komen', stellen Walter Vermeiren en Alex Verougstraete. 'Wij pleiten daarom niet alleen voor een rechtstreekse HST-aansluiting op Zaventem, het complete mobiliteitsprobleem moet worden aangepakt. De hele Brusselse rand dreigt te versmachten. De dagelijkse monsterfiles op de ring bedreigen de groei van de hele regio.'

Concurrerende luchthavens in de buurlanden zijn er in geslaagd om een rechtstreekse aansluiting op het HST-net te krijgen. Niettegenstaande de druk van de luchthaven wordt er bij ons een tweede HST-terminal gepland in de buurt van het Josaphatpark, tot tevredenheid van diezelfde concurrenten. 'De Brusselse lobby van de vastgoedmakelaars wilde de locatie van de terminal aan het Noordstation', verklaart een woordvoerder van federaal Verkeersminister Michel Daerden. 'Daar rijst effectief een heel 'Manhattan' uit de grond, dus is de druk te begrijpen. Ook Zaventem is vragende partij. De minister heeft dus

voor een typisch Belgische oplossing gekozen. Maar het is niet uitgesloten dat later ooit HST-stellen Zaventem zullen aandoen.' De woordvoerder beklemtoont dat de nieuwe terminal op amper 2,5 kilometer van Zaventem verwijderd ligt, zodat het inchecken al in het station gebeurt en er maar een korte rit met pendeltreinen moet worden gemaakt.'

Wederopbouw van openbaar vervoer

In Zaventem (Brussel-Nationaal-Luchthaven) bouwen de spoorwegen intussen een nieuw, groter station met drie perronsporen, geen HST-terminal. Op 24 mei is het station operationeel. Er komen dan wel veel meer rechtstreekse spoorverbindingen met de luchthaven, vanuit verschillende streken van het land (De Panne, Gent, Brussel, luchthaven; Gent, Aalst, Denderleeuw, Brussel-luchthaven, Quévy, Bergen, Halle, Brussel, Schaarbeek, Diegem-luchthaven).

Minister Daerden wil het openbaar vervoer stimuleren door gespreid over de periode 1996-2005 zo'n 370 miljard in de spoorwegen te pompen. Er is ook al een principiële akkoord voor de uitbouw van een Gewestelijk Expressnet. Voor de financiering van dit project wordt nu naar een oplossing gezocht. Na de afbouw volgt dus de wederopbouw van het openbaar vervoer.

De Vlaamse overheid van haar kant heeft in het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen de aanleg van nieuwe verbindingswegen voorzien van de luchthaven met de E40 en E19. In de toekomst hoeven Antwerpenaren en Gentenaren vermoedelijk dus niet langer file te rijden op de ring om in Zaventem te raken.

Planologisch keurslijf

Er wordt gesleuteld aan een Vlaamse langetermijnvisie op Zaventem en het VEV wil duidelijk een voortrekkersrol spelen in het sensibiliseren van de Vlaamse overheid daaromtrent. 'De luchthaven is belangrijk, het is onze poort op de wereld', zegt een bezorgde Jan Ghysels. 'Als zij de concurrentie met het buitenland niet langer aankan, doen wij onze poort op Europa en de wereld dicht. Dat is gevaarlijk, want de mobiliteit zorgt voor veel welstand en tewerkstelling. Als in

het nationaal vervoersbeleid geen HST-terminal in Zaventem wordt voorzien en wij dientengevolge de concurrentie met het buitenland niet aankunnen, denk ik dat het beter zou zijn de luchthaven te federaliseren. Naast de ontwikkeling van de luchthaven moeten we ook oog hebben voor de noden van de lokale bevolking. Omwonenden die gerechtvaardigde eisen stellen moeten geholpen worden. We kunnen een fonds voorzien dat de ongemakken draaglijker helpt maken. Zijn ze daar nog niet mee geholpen, dan moeten die mensen het recht krijgen onteigend te worden en genoeg geld krijgen om te verhuizen. Zo'n oplossing is allicht nooit becijferd, maar in Doel is al wel een beslissing in die zin genomen.' 'Het probleem van Zaventem is dat sedert 1977 de gewestplannen niet meer zijn herzien', vervolgt Ghysels. Dit wil zeggen dat vandaag een moderne infrastructuur moet worden ontwikkeld op een planologisch kader dat dateert uit de jaren '60. Vlaanderen had al lang een langetermijnvisie op de luchthaven kunnen uitwerken en die zelfs via de gewestplannen kunnen doordrukken.'

Marleen Teugels

Zaventem: the government underestimates the airport's importance

The Zaventem region scores well on employment and economic expansion. One of the driving forces behind that growth is the airport. The latter, over the next ten years, will, it's claimed, create around 40.000 new jobs. 'Zaventem has all the credentials to play a key-role in the heart of Europe', says Sabena's president, Paul Reutlinger. 'But, at the moment, the government has no uniform, long-term vision on the development of this airport, even though there's an acute need for such a uniform policy. For example, besides developing a state-of-the-art infrastructure, a solution, among other things, also has to be found, urgently, to the mobility problem and to transport to and from the airport (to ease congestion on the ring-road and a direct connection onto the TGV-network). 'I am very anxious to involve the local community in the continued expansion of the airport', Reutlinger stresses. 'I extend my hands to them and am pressing, at present, for co-ordinating, local consultations.'

VAN ASSE TOT ZAVENTEM

DILBEEK

Groene pluim van OVAM

De Openbare Vlaamse Afvalstoffen Maatschappij (OVAM) moet schoorvoetend toegeven dat het Dilbeekse afvalvoorkomingsbeleid wel degelijk zijn vruchten afwerpt. Het Groente-, Fruit- en Tuinafval (GFT) wordt door 60% van de inwoners thuis gecomposteerd. Met een spectaculaire daling van het huishoudelijk afval met 40% - of bijna 200 kg per inwoner in één jaar tijdtot gevolg. De cijfers staan in het rapport van een wetenschappelijk onderzoek dat OVAM liet uitvoeren en waarvan de resultaten begin april gepubliceerd werden.

Het preventiebeleid van Dilbeek is erg omstreden, want OVAM trok de spectaculaire cijfers die Dilbeek kon voorleggen aanvaankelijk in twijfel. Zo vroegen ze zich bij OVAM af waaral dat GFT plots naar toe was -sluikstorten, insinuerde men. Wel, de verlorengewaande tomaten, koffiedik en tuinafval zijn intussen terecht. De Dilbekenaren hebben in '96 massaal een compostvat aangeschaft, zo'n 3.000 stuks in totaal, en appartementbewoners, voor wie thuis composteren niet altijd haalbaar is, konden met hun GFT-afval terecht bij het wijkcompostpaviljoen en de compostmeesters.

Het doorgedreven Dilbeekse afvalvoorkomingsbeleid is een modelproject voor Vlaanderen want voor het eerst wordt op gemeentelijk niveau massaal aan afvalvoorkoming gedaan. Zowel gezinnen als scholen, handelaars, gemeente-

FOTO: NIKA DANIELIS

lijke diensten, socio-culturele en sportverenigingen sprongen mee op de afval-

preventiekar. Papier, karton en glas worden gescheiden opgehaald en gerecycleerd. De PMD- en GFT-fractie laat de gemeentelijke ophaaldienst links liggen, om de bewoners aan te zetten herbruikbare verpakkingen te kopen en het GFT zelf te composteren. 60% van de Dilbekenaren doet dat dus, met een enorme afslanking van de huisvuilzak (bijna 40% in één jaar tijd) tot gevolg. De afgeslankte huisvuilzak zorgt ook voor een daling van de jaarlijkse totale kostprijs voor inzameling en verwerking van huis-

FACILITEITENGEMEENTEN

Gemeenschapscentra gordelen mee

De voorinschrijvingen voor de achttiende Gordel zullen vanaf eind mei voor het eerst ook via de Gemeenschapscentra van de vzw De Rand kunnen gebeuren. Vroeger kon de sportieveling alleen op het Gordelsecretariaat in Sint-Genesius-Rode vooraf inschrijven voor de grootste familiale sporthappening van het jaar. Omdat

de meeste mensen de weersvoorspellingen afwachten en zich pas de dag zelf bij één van de vier vertrekpunten aanmelden, wil Bloso de late beslissers wat vroeger strikken. Daartoe schakelt het de zes gemeenschapscentra in van de vzw De Rand, die verspreid liggen langs het hele gordelparcours. In ruil voor de inspanningen die de vzw De Rand levert om de mensen te mobiliseren voor de Gordel, worden de zes gemeenschapscentra nauw bij de manifestatie betrokken. Zowel De Moelie in Linkebeek, De Lijsterbes in Kraainem, De Boesdaelhoe-

houdelijk afval met 21 miljoen frank. Het Dilbeekse proefproject heeft bewezen dat het afvalprobleem ook van onderuit bij de burgerconsument kan worden aangepakt en dat afvalvoorkoming op gemeentelijk niveau een haalbare kaart is, aldus nog het OVAM-rapport.

WS

ve in Sint-Genesius-Rode, De Kam in Wezembeek-Oppem als De Zandloper in Wemmel worden wellicht het vertrekpunt van een wandeling of fietstocht. Daarnaast kan de fietser, wandelaar of skater op zijn sportieve tocht door Vlaams-Brabant ook nog wat kunst meepikken, want de gemeenschapscentra pakken op de eerste zondag van september uit met een openluchttenoonstelling van hypermoderne kunstwerken. De voorstellen die nu op tafel liggen, worden nog door het Gordelbestuur bekeken, maar vast staat dat Bloso samen met de vzw De Rand de oorspronkelijke bedoeling van de Gordel, namelijk het onderstrepen van de Vlaamse aanwezigheid in de rand bij de volgende editie extra in de verf wil zetten. Inschrijven kan vanaf 29 mei op het Gordelsecretariaat en bij de zes gemeenschapscentra.

WS

FOTO: BLOSO

Vzw De Rand als verhuurkantoor

Provinciaal gedeputeerde Toine De Coninck wil de vzw De Rand inschakelen als sociaal verhuurkantoor omdat de OCMW's van de faciliteitengemeenten niet willen meewerken aan het sociaal huisvestingsbeleid van Vlaams-Brabant. De provincie richtte onlangs, samen met de intercommunales Haviland en Interleuven, twee sociale verhuurkantoren, één voor het arrondissement Halle-Vilvoorde en één voor Leuven. Die kantoren kopen of huren woningen die na een eventuele opknabbeurt aan een sociaal gunstig tarief worden doorverhuurd. Alleen inwoners die aan de inkomensnormen voldoen en al een maatschappelijke, economische of socioculturele band met de gemeente kunnen aantonen, komen hiervoor in aanmerking. De huurders worden aangebracht door

de OCMW's en dat zorgt voor een probleem in de faciliteitengemeenten, waar de OCMW's niet op het voorstel ingingen. Toine De Coninck wil minister Peeters ertoe bewegen om de vzw De Rand in te schakelen als sociaal verhuurkantoor voor de faciliteitengemeenten. Via die kantoren moet vooral de Vlaamse bevolking, die veelal wordt ver-

drongen door kapitaalcrachtige inwijkelingen, onderdak krijgen in weer betaalbare huurwoningen. Cijfers tonen aan dat de huurprijzen in de rand 20% hoger liggen dan in Vlaanderen en de bouw- prijzen zelfs 33%. Deze en andere maatregelen moeten op korte termijn voor 500 betaalbare woningen zorgen.

WS

ZAVENTEM

Muurkrant vol jeugdromen

Om de wensen en de verzuchtingen te kennen van de jongste inwoners van de gemeente, organiseerde de jeugddienst van Zaventem in de maand maart een muurkrant voor schoolieren. Zowel in de gemeentelijke, de vrije als de gemeenschapsscholen konden de leerlingen hun stoutste dromen en vurige verlangens op papier zetten. Een vorm van inspraak waarmee de

jeugddienst wil nagaan of het jeugd- en vrijetijdsbeleid van de gemeenten wel beantwoordt aan de verzuchtingen van de jongeren.

En die zijn erg uiteenlopend, zoals blijkt uit de resultaten die begin april binnenliepen. De jeugddienst van Zaventem belooft rekening te zullen houden met de suggesties en opmerkingen van de kinderen. In de mate van het mogelijke, wel te verstaan. Want als een cinefiele knaap vraagt of er meer filmzalen zoals Kinopolis kunnen komen, zal Zaventem niet meteen een cinema-complex bouwen. Wel zal de jeugddienst in dat geval overwegen om het filmaanbod in zijn programma te verruimen. De jeugdwerking van de gemeente biedt al een vrij ruime waaier van mogelijkheden met grabbelpas, speelpleinenwerking en uitleendienstes allerhande, zegt Pieter Vereecken van

FOTO: RITA DANIELS

de jeugddienst. In het budget is er evenwel nog voldoende ruimte voor vernieuwende en minder voor de hand liggende activiteiten, zodat Zaventem nu kan inspelen op de wildste fantasieën van zijn jongste inwoners.

WS

DILBEEK

Buitenkans voor jongeren

Net als de vier laatste jaren organiseert de Paneuropese Vereniging voor Vrede en Samenwerking ook dit jaar een 'jeugdruisseling': van 5 tot 13 augustus kunnen 12 Belgische jongeren tussen 15 en 18 jaar Rusland ontdekken, en meer bepaald Possad, een historische stad op tachtig kilometer van Moskou. Evenveel Russische kinderen brengen een bezoek aan België, van 2 tot 10 juli. Door de jongeren met elkaar in contact te brengen breekt de vereniging een lans voor 'vriendschap, verbroedering en vrede'.

Paneuropese Vereniging voor Vrede en Samenwerking vzw, Wijngaardstraat 53, 1703 Schepdaal-Dilbeek, tel. en fax: 02/ 569 17 30.

600 gegadigden voor jachtpaviljoen

Helemaal achteraan de Eikstraat in Tervuren, op de rand van het Capucijnenbos, staat het koninklijk 'Jachtpaviljoen'. Koning Boudewijn kwam hier al wel eens, maar Albert II liet zich op deze plek nog niet zien. Het koninklijk Jachtpaviljoen wordt bewoond door boswachter Guldentops. Hij werkt en leeft hier al zes jaar met zijn familie. Het Jachtpaviljoen behoort tot de bezittingen van de Koninklijke Schenking, zoals Leopold II ze aan de natie schonk in ruil voor onderhoud, gebruik en een deel van de opbrengst. Er waren indertijd maar liefst 600 gegadigden die in dit Jachtpaviljoen als boswachter hun intrek wilden nemen. Maar, net zoals dit 'boshuis' en de koning, is er maar één zoals boswachter Guldentops. 'Tot mijn 65 jaar blijf ik hier alleszins', zegt hij met gepaste tevredenheid.

FOTO: RITA DANIELS

Jongeren zorgen zelf voor jeugdhuis

De voordeur staat wijd open als ik aankom op de Eigenbrakelsesteenweg nr 70. Twee jonge mensen slepen allerlei afbraakresten naar buiten. Johan, de bezieler van het jeugdhuis, is met schop en spade bezig in de tuin. Karsten, de voorzitter, buigt zich over een plan van het nieuwe elektriciteitsnet. Herman en Tom, de specialisten van het Jeugdwerkbeleidsplan, kijken toe en zien dat het goed is. Ik zoek mijn weg tussen stapels bouwmaterialen en probeer de werkers rond de tafel te krijgen voor een gesprek.

Waarom dit jeugdhuis?

Johan: Omdat het nodig is. In 1995 hebben wij een enquête gehouden waaruit bleek dat een overweldigende meerderheid van de jongeren, vooral vanaf 16 jaar, hunkerde naar een jeugdhuis. In Rode is er namelijk geen enkel jeugdcafé. We hebben vervolgens twee jaar gezocht naar een onderkomen, we hebben daar ook de gemeenteraad bij proberen te betrekken, maar echte steun hebben we uit

die hoek nooit gekregen. Ten einde raad hebben we toen meneer Vastiau (van de bekende meubelzaak, n.v.d.r.) gevraagd of we dit leegstaande pand mochten betrekken. Die heeft er niet lang over moeten nadenken en zei onmiddellijk ja.

Wie heeft in '95 het initiatief genomen voor die enquête en waarom?

Herman: Kijk, sinds het decreet van juni 1993 kunnen de gemeentebesturen in Vlaanderen toelagen krijgen van de Vlaamse Gemeenschap voor hun jeugdwerking, mits ze een beleidsplan indienen. In Rode heeft het gemeentebestuur daar niets voor gedaan en toen hebben de bestaande verenigingen maar zelf het initiatief genomen. Zo zijn in 1995 vrijwel gelijktijdig twee verenigingen ontstaan: enerzijds de Jeugdwerkgroep Rode en anderzijds Animoro. De Jeugdwerkgroep stelde zich tot doel om een goed beleidsplan in te dienen en Animoro wilde werk maken van het opvangen van de niet-georganiseerde jeugd in een jeugdhuis. Vandaag beheert de Jeugdwerkgroep de gelden die we dankzij het beleidsplan krijgen en overkoepelt hij een tiental jeugdverenigingen waaronder Animoro. Ondertussen is het nu zover dat de gemeente naar mij belt als ze iets moet weten in verband met het jeugdwerkbeleidsplan -goed voor ons, maar toch niet helemaal normaal in de hiërarchie van een gezond gemeentebeleid.

Twee maten, twee gewichten

Waarom willen jullie een eigen huis? Kunnen jullie niet terecht in het cultureel centrum?

Karsten: In het begin hebben wij geprobeerd samen te werken met het cultureel centrum maar na drie instuifavonden is er door de conciërge een negatief verslag opgemaakt omdat in het reglement staat dat je om een uur moet buiten zijn, maar toen was er bij ons nog wat volk. Van in het begin hebben we ondervonden

dat ze ons daar veel strenger aanpakten dan de andere verenigingen waar ouderen inzitten die de conciërge persoonlijk kent. Wij hadden echt behoefte aan een eigen huis.

Wie verwachtten jullie hier?

Karsten: Iedereen tussen 15 en 25 jaar. In het begin zal het wel een toeloop zijn, maar na verloop van tijd verwachten we nog ongeveer 60 mensen op regelmatige basis. Wij zijn twee keer per week open: vrijdagavond tot 01.00 uur en zaterdagavond tot 02.00 uur.

'In Rode is er een boutade die zegt: het beleid is dat er géén beleid is'

Plannen?

Karsten: Er zijn tal van mogelijkheden. Ons huis heeft drie verdiepingen en een enorme tuin van 80 meter diep. In eerste instantie hebben we optredens op de affiche staan, poëzie-avonden, info-avonden, thema-avonden en voor de zomer denken we aan een Franse avond in de tuin met petanque en pastis. Aan de definitieve jaarplanning zijn we nog volop aan het werken.

Behoren jullie tot een bepaalde zuil of politieke partij?

Johan: Neen. We zijn een Vlaamse vereniging en de voertaal is Nederlands, maar we staan open voor iedereen ongeacht zijn taal of afkomst. Er staat duidelijk in ons reglement dat er geen partijpolitieke propaganda mag worden gevoerd.

Een echte slaapgemeente

Hebben jullie kunnen rekenen op enige steun van de gemeente bij de realisatie van dit project?

Johan: In plaats van steun hebben we vanuit de gemeenteraad echt tegenstand ondervonden.

In welke zin?

Karsten: Officieel is dit een gewoon burgershuis en om het te kunnen omvormen tot jeugdhuis, moesten

8

FOTO: FLOOR STENEN

FOTO: FLOR STEIN

we een officiële aanvraag indienen bij de gemeente. Mevrouw de burgemeester (Myriam Delacroix-Rolin n.v.d.r.) verzekerde ons dat ze achter ons plan stond, maar toen het als punt op de gemeenteraad kwam, kreeg ze plots een belangrijk telefoontje en moest ze hoogdringend de zitting verlaten. Schepen Clerfayt, die heel erg tegen ons jeugdhuis is, heeft dan een aantal bezwaren geformuleerd om de zaak op de lange baan te kunnen schuiven. De enige die iets voor ons heeft gedaan, is de schepen van Cultuur (Anne Sobrie, het enige Vlaamse bestuurslid in Rode n.v.d.r.). Zij is advocate en heeft onze statuten mee helpen opstellen, maar wel strikt als privé-persoon en niet in de hoedanigheid van haar ambt.

Herman: Die weinig toeschietelijke houding geldt voor het verenigingsleven in het algemeen. Alle 'faciliteiten' die ze ons zouden kunnen geven,

'Er is totaal geen contact tussen de gemeenschappen en zeker niet via het verenigingsleven'

worden in vraag gesteld. Ze benaderen het allemaal vanuit een enge financiële invalshoek en zo kun je natuurlijk van alles een probleem maken. Vroeger konden wij bijvoorbeeld een beroep doen op de gemeentelijke diensten om tenten te vervoeren, maar ook dat is sinds dit jaar afgeschaft. De Fransta-

lige gemeenschap heeft geen verenigingsleven en bijgevolg ook geen behoefte aan dit soort ondersteuning. In die zin zijn ze dus consequent door zagezegd aan niemand steun te geven. Tom: In Rode is er een boutade die zegt 'het beleid is dat er géén beleid is'.

Herman: Het enige dat de gemeente doet is in de zomer speelpleinen organiseren, maar ook daar wordt nauwelijks in geïnvesteerd. Alles is er volledig onderkomen. Op cultureel vlak gebeurt er al evenmin iets. De enige plaats waar de jongeren voor hun ontspanning terecht kunnen op zaterdagmiddag is de bibliotheek. Voor de rest kunnen ze alleen maar rondhangen op de markt. Zelfs wie aan sport wil doen, moet daarvoor buiten de gemeente gaan.

Tom: De sporthal van Rode is helemaal verfranst en bovendien verschrikkelijk duur. Dat geldt trouwens ook voor het cultureel centrum. Een zaal voor een fuif kost 30.000 frank en dan moet je al om een uur buiten, met het gevolg dat de jongeren ergens anders heen trekken om verder te fuien, met alle gevaren van dien. Rode is echt een slaapgemeente.

Herman: Het is jammer dat we het moeten zeggen, maar de gemeente is het verenigingsleven liever kwijt dan rijk.

Gescheiden gemeenschappen *Gaan jullie via het jeugdhuis een actief integratiebeleid voeren naar anderstaligen?*

Johan: Dat zal moeilijk zijn. De gemeenschappen leven hier volledig naast elkaar. De spoorweg is de scheiding. De Vlamingen wonen in de oude dorpskern, de anderstaligen in de dure buitenwijken over de spoorweg.

Herman: Ik ben zelf jaren actief geweest bij de scouts maar ik zou bijvoorbeeld niet weten waar de Franstalige scouts nu vergaderen. Er is totaal geen contact tussen de gemeenschappen en zeker niet via het verenigingsleven.

Is de toekomst van het jeugdhuis verzekerd?

Karsten: Neen, niet helemaal. Strikt gezien hebben we hier een contract voor drie jaar en dan wordt het elk jaar verlengd tot een maximum van

Youngsters provide their own youth centre

When the municipal administration of Rode failed to take steps so secure a leisure facilities grant for young people the local youngsters, themselves, took the initiative and submitted a policy plan. Today, the (operationally independent) Youth Workgroup administers the funds, which it secured thanks to the policy plan, and it also co-ordinates about ten youth clubs. Furthermore, when a survey showed that an overwhelming majority of the youngsters were yearning for a youth centre, the youths - when it emerged that they couldn't really look to the municipality for support and that the only other alternative, that of the cultural centre, didn't appear to be a possible solution either - duly provided one of their own. The young people have the feeling that the municipality are leaving them out in the cold and that 'the policy is that there isn't a policy'. According to the youngsters, the municipality's aloof attitude applies, for that matter, to club life in general. But, be that as it may, the youngsters in Rode now have a youth centre of their own and a lot of plans on the table for activities before the year's out.

tien jaar. Aan belangstelling voor onze activiteiten zal het niet ontbreken, dat zien we aan de opkomst bij de instuifavonden. De vraag is of er voldoende mensen bereid zijn om mee te draaien in de werking van het jeugdhuis.

Johan: Laat ons zeggen dat één jongere op honderd eens wil meekomen naar een vergadering van de Raad van Bestuur. De administratie schrikt hen af. Samengevat kunnen we stellen dat de jongeren heel enthousiast zijn over dit jeugdhuis en erg graag naar hier komen, maar ze verwachten wel dat alles in hun plaats georganiseerd wordt.

Willen jullie hier nog iets aan toevoegen?

Herman: Ik denk dat we lang niet alles hebben gezegd, maar toch zeker de helft. We kunnen hier nog uren over vertellen want voor ons die er echt mee bezig zijn, is dit huis een passie die niet meer overgaat.

Flor Stein

Inlichtingen: Johan Van Lier, tel. 02/380 26 19 en Karsten Van Lil, tel. 02/ 380 40 94.

Wie in de jaren zestig of zeventig op de schoolbanken heeft gezeten, zal zich journalist **Walter Ganzemans** ongetwijfeld herinneren van de schooluitzendingen op radio en televisie. Tot voor kort was hij ook nog te beluisteren op het radio-nieuws, maar sinds 1 februari werd hij door de VRT op vervroegd pensioen gestuurd. Ganzemans is er niet rouwig om, al was het maar omdat hij zich nu volledig kan gaan toewijden op zijn vele hobby's waaronder het schrijven van jeugdboeken.

FOTO: PATRICK DE SIEBELAERE

Walter Ganzemans

'Ik stam uit de periode toen het Nederlands in Brussel een moddertaaltje werd genoemd'

U schrijft vooral jeugdboeken, waarom?

WG Ik ben ervan overtuigd dat ik een spannende detective voor volwassenen zou kunnen schrijven. Maar een jeugdboek schrijven is veel moeilijker, het is een echte uitdaging omdat je je moet beperken qua taal en thema. Bovendien zijn kinderen genadeloos in hun oordeel: als je verhaal goed is, willen ze het nog eens horen, geen twee keer maar zeker vijf keer. Als ze het vervelend vinden, krijg je hun reactie ook aan huis besteld, onverbiddelijk.

Uw carrière als jeugdauteur begon met 'Bang in Beiroet' in 89?

WG Ja, dat boek gaat over een meisje dat opgroeit in de burgeroorlog in het verscheurde Beiroet. Ik was 45 toen ik het schreef tijdens een periode van vijf weken verplichte rust. Ik had net een operatie achter de rug omwille van een scheurtje in mijn buikwand, een gevolg van een zeer zware ingreep die ik als kind had ondergaan. Ik heb toen maanden in het ziekenhuis gelegen om te herstellen van een gesprongen appendix. Omdat ik niet of nauwelijks mocht spelen met die ontstoken buik, luisterde ik met mijn moeder naar luisterspelen op de radio en verslond ik kilo's boeken. Het bleek uitstekend voer voor mijn ongebreidelde fantasie.

Voor 'Bang in Beiroet' kreeg ik meteen

een Boekenwelp met als gevolg dat ook andere uitgeverij belangstelling voor me kregen. In 1990 stuurde ik het manuscript 'Jonas, schilder of Geus' in voor een wedstrijd, en dat kreeg de prijs van het Beste Jeugdboek Vlaanderen. Vandaar dat ik op korte tijd bekend raakte in het wereldje.

Heimwee naar de radio

U hebt een lange carrière achter de rug bij de BRT, de huidige VRT. Wat deed u het liefst, radio of televisie?

WG De schooluitzendingen, want dan werkte ik eigenlijk voor allebei; Over heelwat thema's maakten we zowel een radio- als een televisie-uitzending. We hadden ook hele reeksen lopen, voor kleuters tot en met het zesde leerjaar. Dat was leuk! Maar toen de jeugddienst een nieuwe baas kreeg en er geld werd afgeroomd van mijn programma- wat me absoluut

niet zinde - heb ik gevraagd om mij over te plaatsen naar de radio. Omdat men mij niet wilde laten gaan, heb ik me ingeschreven voor het eerste examen dat werd uitgeschreven, het examen voor journalist, en toen moesten ze mij wel laten gaan. Ik heb vijf jaar gewerkt als radiojournalist, tot de Dienst Jeugd op tv weer een producer nodig had. Ik ben toen aan Sleutel begonnen, de voorloper van Ketnet. Het Maxidecreet heeft uiteindelijk roet in het eten gegooid. Dat stipuleerde dat ik productiemanager zou worden, en dus achter mijn bureau zou moeten blijven zitten, met pc en rekenmachientje in de aanslag. Daarvoor heb ik bedankt, ik wilde creatief blijven en reportages maken.

Televisie is een totaal ander medium dan radio. Hebt u het niet moeilijk gehad om tussen die twee te 'switchen'?

WG Radio is sneller en minder bewerkelijk, televisie hanteert de grote middelen. Maar bij de televisie had ik voortdurend heimwee naar het ongecompliceerde van de radio. Ik kon het dan ook dikwijls niet laten om van een televisie-item ook een radio-uitzending te maken. Zo heb ik voor Sleutel ooit een reportage gemaakt over jongeren die geplaatst waren door de jeugdrechter en in de Ardennen een trektocht gingen maken. Voor die reportage had ik een sportieve cameraman ingehuurd. Op een bepaald moment vroeg ik hem in te zoomen op het gezicht van één van de jongens bij wie het angstzweet uitbreekt. Voor de radio-reportage had ik natuurlijk alleen mijn microfoon, geen beeld. Ik heb die anderhalve minuut laten openstaan en heb het gekreun, gezucht en gevloek van die jongen geregistreerd. Ongelooflijk hoe sterk die reportage geworden is, veel suggestiever, met veel meer ruimte voor verbeelding dan de verfilming ervan.

Tussen de velden

U woont al sinds jaar en dag in Sint-Pieters-Leeuw. Hoe bent u daar verzeild geraakt?

WG Ik ben van Halle afkomstig, maar heb school gelopen in Brussel,

in het Sint Jorisinstituut dat dit schooljaar zijn middelbare afdeling heeft moeten sluiten omdat er te weinig leerlingen waren. Alle Brusselse scholen kampen momenteel met concurrentie van de scholen uit de rand, omdat veel ouders uit veiligheids-overwegingen hun kinderen liever niet naar de stad sturen. Toen ik op Sint Joris zat, kwam de meerderheid van de studenten van buiten de stad. Het was toen 'bon ton' om als Vlaming naar Enghien naar school te gaan -want je moest je Frans toch kennen zoals het nu 'bon ton' is om als Bruxellois naar een Nederlandstalige school in Brussel te gaan.

Ik ben in Sint-Pieters-Leeuw gaan wonen omdat mijn vrouw er les gaf. Zij ging te voet naar het werk, ik nam bus en tram naar het Flageyplein. Toen dit huis vrij kwam, hier in Audenaken- ook nog Sint-Pieters-Leeuw maar iets verder van Brussel- zijn we verhuisd. Zo'n huis helemaal alleen tussen de velden en weiden is gewoon zalig. Door het planten van mijn boomgaard, zo'n 25 jaar geleden, is ook mijn ecologisch bewustzijn wortel gaan schieten. Ik ben lid geworden van de plaatselijke natuurvereniging die gronden opkocht langs de Zuun, een initiatief dat ondertussen is uitgegroeid tot een heus reservaatje van zo'n zes hectaren, waar in mei de koekoeksbloemen een paars tapijt vormen en waar de steenuil en torenvalk weer zijn neergestreken. Zo'n diversiteit op amper een boogscheut van Brussel, daar wil ik mijn schouders onder zetten.

Opstandig door omstandigheden

Hebt u uw 'geel' engagement ingeruild voor een 'groen', om het even in partijpolitieke termen te stellen?

WG Ik kom uit een écht Vlaams nest. Mijn vader en moeder zijn in het Frans naar school geweest, omdat er in hun tijd van Nederlandstalig middelbaar onderwijs nog geen sprake was. Mijn vader is uit sociale bewogenheid Vlaamsgezind geworden. Zijn moeder, een weduwe, had een winkeltje in Buizingen en toen mijn vader op de middelbare school zat, kwamen de burens met hun officiële papieren, die ze niet konden

lezen omdat ze in het Frans waren opgesteld, naar hem. Hij moest die dan van mijn grootmoeder vertalen als een soort van klantendienst. Het resultaat was dat hij opstandig werd, want hij wist dat de mensen die hij verder hielp, dikwijls gerold werden.

Zelf herinner ik me situaties als die in boekhandel Vanderlinden -nu de Slechte- waar ik als een trotse Vlaamse puber de rekening van mijn schoolboeken in het Nederlands vroeg en waar ik werd buitengegooid zonder boeken en rekening, met de woorden 'Il ne faut pas être extrémiste, hé gamin.'

Ik heb dus ook meegemaakt hoe de faciliteiten in het leven werden geroepen na de eerste marsen op Brussel, de faciliteiten die uitdovend zouden zijn, het thema is andermaal actueel. En ik ben overtuigd lid geworden van de VU, de partij die in mijn jonge jaren nog een zweeppartij was, omdat ik stam uit de periode toen het Nederlands in Brussel en de rand 'un jargon vaseux', een moddertaaltje, werd genoemd. Misschien hebben we daar zelf ook een beetje toe bijgedragen. Ik vind dat we onze taal dikwijls onrecht hebben aangedaan. Ook nu moeten we ons blijven hoeden voor verkavelingsvlaams en VTM-Vlaams dat nog altijd welig tiert. Ik vind dat de Franstaligen die Nederlands willen leren ons terecht hebben verweten: 'Ik wil Nederlands leren, maar wélk Nederlands moet ik leren? Jullie spreken vijf verschillende talen'.

FOTO: PATRICK DE SPIEGHEL

Twee walletjes

U staat dus helemaal achter de aanpak van minister Peeters en de Vlaamse regering?

WG Ja, maar die had er eerder moeten komen. Het is door de lamelijkheid van de opeenvolgende ministers van Binnenlandse Zaken dat het zover is kunnen komen. Dat de faciliteiten uitdovend zouden zijn, dat hebben de Franstaligen nooit zo begrepen. Toch ben ik geenszins een Vlaams nationalist, want nationalistische bewegingen hebben me altijd angst aangejaagd.

Ik ben ook helemaal niet tegen stemrecht voor EU-burgers omdat dat de Vlaamse zaak zou kunnen schaden. Ik denk integendeel dat daardoor de burgerzin wordt aangescherpt. Wel vind ik dat Eurocraten belastingen moeten betalen zoals elke Belg, omdat ze mee genieten van ons wegennet, van de infrastructuur die ons land biedt en van de voorzieningen in het algemeen. Nu eten ze teveel van twee walletjes.

Kris Verhaegen

Walter Ganzemans: écrire pour des enfants, un véritable défi

Walter Ganzemans présentait jusqu'il y a peu le journal à la radio. Aujourd'hui retraité, il a davantage de temps à consacrer à ses loisirs et notamment à l'un d'entre eux : écrire des livres pour enfants. 'L'écriture d'un livre pour les enfants recèle des difficultés incroyables.

C'est un véritable défi, car vous êtes obligé de vous fixer des contraintes, tant pour la langue que pour les thèmes abordés. En outre, les enfants sont impitoyables dans leurs jugements !', nous déclare l'auteur qui s'est déjà vu décerner pour ses ouvrages deux prix prestigieux. Parmi les autres hobbies de cet écrivain pour jeune public figurent le jardinage et la nature. 'Le fait de planter mon verger, il y a 25 ans, a également permis de faire germer en moi une véritable prise de conscience écologique' nous confie Ganzemans, qui vit pour son plus grand plaisir à Sint-Pieters-Leeuw, au milieu des champs et des prairies. Il habitait auparavant Halle et allait à l'école à Bruxelles. 'J'ai encore connu l'époque où le néerlandais était considéré, à Bruxelles et dans la périphérie, comme 'un jargon vaseux', mais peut-être avons-nous contribué à cet état de fait. Je trouve en effet que nous avons nous-mêmes souvent maltraité notre langue.'

Met één grote familie naar de Olympische Spelen

'Achter elke olympische kampioen staat een olympische familie', met deze actie wil het Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité (BOIC) aan alle -sportieve-families in België de kans geven om deel te nemen aan de Olympische Spelen in Sydney in het jaar 2000.

'De familie, de ouders en de omkadering zijn heel belangrijk voor de sportieve ontplooiing van de jongeren', meent het BOIC. Achter elke sportieve prestatie staat dus een hele familie en met één grote familie wil het BOIC naar Sydney om zo het Belgisch olympisch team te steunen.

Selectieproeven

U hoeft geen wereldtopprestaties neer te zetten om te kunnen proeven van de ondanks alles toch nog altijd unieke sfeer van de Olympische Spelen. Tot en met de maand mei worden er op gemeentelijk vlak selectieproeven gehouden waar de families getest worden op sportieve proeven, sportieve kennis en kennis inzake de preventie van sportletsels. Op 20 september '98 is er een selectie op provinciaal niveau en in november '98 de nationale selectie in Lanzarote in aanwezigheid van

de officiële olympische atleten. Op provinciaal en nationaal niveau bestaan de proeven uit loop-, zwem-, en behendigheidswedstrijden, theoretische vragen over sport en een praktische proef georganiseerd door het Rode Kruis Vlaanderen. De bestscorende Nederlandstalige en Franstalige familie krijgen dan de titel 'Olympische familie 1998'. De hele procedure wordt in '99 overgedaan zodat er tenslotte vier families naar Sydney gaan.

Steun

De hele actie wordt gesteund door de gemeentebesturen, de gemeentelijke en provinciale sportdiensten, het Instituut voor Sportbeheer, het Rode Kruis Vlaanderen, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, de Vereniging van Vlaamse provincies, de Provinciale Comités van het BOIC en een aantal commerciële partners.

FOTO: KITJA DANIELS

Heelwat steun dus voor het 'Olympic Family Event' dat naast de wedstrijd een pleidooi houdt voor meer en betere lichaamsbeweging voor meer mensen op meer plaatsen.

GO

Gemeentelijke selecties zijn er nog op 2 mei in Grimbergen, op 3 mei in Sint-Pieters-Leeuw, op 9 mei in Zaventem, op 10 mei in Beersel, op 15 mei in Asse en op 17 mei in Dilbeek, Halle en Pepingen. Inschrijven kunt u via onderstaande antwoordstrook.

De provinciale finale heeft plaats op 20 september.

Voor meer informatie: 016/26 76 62

Cherchez la famille

'Derrière chaque champion olympique il y a une famille olympique'. Par cette action le Comité Olympique et Interfédéral Belge entend offrir à toutes les familles sportives en Belgique une chance de 'participer' aux Jeux Olympiques de Sidney, en l'an 2000. Jusqu'à la fin du mois de mai, des épreuves de sélection seront organisées au niveau des communes; les familles seront soumises à des épreuves sportives, mais devront aussi démontrer leurs connaissances en matière de sport et de prévention des blessures du sport. Le 20 septembre aura lieu une sélection provinciale, avant la sélection nationale prévue pour le mois de novembre. Les deux familles (une francophone et une néerlandophone) qui auront obtenu les meilleurs résultats pourront s'envoler pour Sidney. L'ensemble de la procédure de sélection sera répétée en 1999, ce qui portera donc à quatre, au total, le nombre de familles belges qui accompagneront nos athlètes aux Jeux Olympiques de l'an 2000.

UW DEELNEMINGSFORMULIER

De Olympische Familie

als familie zouden wij graag deelnemen*:

MAN	NAAM	VOORNAAM
VROUW	NAAM	VOORNAAM
KIND 1	NAAM	VOORNAAM
KIND 2	NAAM	VOORNAAM

* Minstens één van de volwassenen is moeder of vader van één van de kinderen, en de kinderen mogen max. 14 jaar zijn op 31.12.98

ADRES

TELEFOON

DATUM

HANDTEKENING

Terug te sturen naar uw gemeente

Jeugdhuisenfestival groeit naar jongerenevenement

De vzw Ring Rock mikt met het festival van de jeugdhuisen op zaterdag 2 mei a.s. op 3.000 aanwezigen. Het festival dat plaatsvindt op het vliegveld van Grimbergen moet volgens coördinator Tom Cornelissen uitgroeien tot hét jongerenevenement bij uitstek van Noordwest-Brabant.

'We staan borg voor een hoogstaand festival', verzekert Tom Cornelissen. 'Net als vorig jaar stellen we twee podia tegelijk op. Op het ene podium brengen vier groepen een eerbetoon aan Bob Marley; Dat zijn de twee Belgische groepen CoCo JR en Panache culture, Ras Fire uit Nederland en de Britse groep Back to Base. Ze treden met hun reggaemuziek in de voetsporen van Bob Marley. CoCo JR, Panache culture en Ras Fire zijn goed op elkaar ingespeeld. Op de avond van het festival in Grimbergen stelt Panache culture zijn nieuwste cd voor. De Britse groep Back to Base zorgt voor de hoofdact. Op het tweede podium brengen we hard core muziek van

internationale allure. Die spelen keiharde gitaarmuziek en moeten de ideale sfeer creëren voor de skate-animatie. Mause Annalais uit Grimbergen,

'Het festival draait in de eerste plaats op de belangeloze inzet van de vele vrijwilligers'

gen, de winnaars van de Ring Rock Rally, speelt het voorprogramma. Voorts nodigen we weer kunstschilders, beeldhouwers en dichters uit die zich inspireren op het festival om heel creatief uit de hoek komen.'

Feesten kost geld

Tal van muzikanten staan tijdens het jeugdhuisenfestival van 2 mei op het podium. Tom Cornelissen is zich ervan bewust dat een dergelijk initiatief financiële risico's met zich meebrengt. Vorig jaar moest hij er een aardig bedrag bij inschieten, maar met inkomsten uit fuiven zijn de verliezen inmiddels weer goedge maakt.

Tot zijn grote opluchting wordt het festival gesponsord door enkele financiële instellingen. 'We krijgen ook een subsidie van de provincie Vlaams-Brabant in het kader van het grensoverschrijdend jeugdwerk. Maar het festival draait toch in de eerste plaats op de belangeloze inzet van de vele vrijwilligers.' Ring Rock kan al rekenen op de medewerking van de volgende zes (en vermoedelijk in totaal negen) jeugdhuisen: Tatoe (Grimbergen), Iphigenia (Merchtem), 't Stoveke (Beigem), Mamoet (Grimbergen), Doetsje (Kappelle-op-den-Bos) en jongeren U.E.A. (Dilbeek). Zij mobiliseren ook mee hun achterban. Om de toegangsprijs laag te houden en ook het financiële risico te beperken, houdt de vzw Ring Rock op 1 mei - de avond voor het festival - nog een klassieke jongerenfuif.

Gerard Hautekeur

Kaarten in voorverkoop voor het jeugdhuisenfestival op 2 mei kosten 300 frank
via Fnac-telefoon: 0900-00600.

FOTO: S. KITTA DANIELS

Tom Cornelissen coördineert het festival van de jeugdhuisen

TONEEL

Van kikkerkoningen en despotten

De Bloedgroep van Malper-tuis biedt de culturele centra dit jaar een totaalpakket aan. Sam Bogaerts bewerkte het dubbelzinnige, erotische sprookje van de kikkerkoning. De sterk uitgebreide acteursploeg studeerde ook een vermakelijk stuk in van de 18de eeuwse auteur Goldoni. 'De knecht van twee meesters' geeft een satirische kijk op de maffe, burgerlijke maatschappij. In feite rekende de Italiaanse schrijver ook af met de stugge, voorspelbare personages van de commedia dell'arte. Hij pleitte voor een eerlijk toneelstijl, die geen behoefte had aan maskerades. Uit veiligheidsoverwegingen moest hij zichzelf nochtans vermommen als hij een schouwburg betrad die met artistieke tegenstanders was bevolkt.

Ook het laatste stuk van Heiner Müller is al in het repertoire opgenomen. In 'Germania III' worden dictators en potentaten van de twintigste eeuw, zoals Lenin en Hitler, vereenzelvigd met literaire en mythologische figuren. De Berlijnse auteur Heiner Müller liet zich trouwens zelf inspireren door zijn grote voorbeeld Bertolt Brecht.

Uit het omvangrijk oeuvre van Harold Pinter koos de Bloedgroep 'De Conciërge', een mysterieus verhaal over een vreemde kerel, die nog meer

merkwaardige personen ontmoet die zijn rust verstoren. De cyclus wordt afgesloten met 'Suus' van Herbert Achternbusch. Dit stuk is autobiografisch getint. Het titelpersoonage verliest ieder houvast, want de wrede wereld

ondermijnt zijn ambitieuze dromen. Van het geliefde vaderland hoeft dit ontheemde individu ook al geen steun meer te verwachten.

CC Strombeek-Bever. De kikkvorsking op 6/5 om 14u. De knecht van twee meesters op 6/5 om 20u15. Germania III op 7/5 om 14 en 20u15. De conciërge op 8/5 om 20u15; Suus op 9/5 om 20u15.

WERELDMUZIEK

Afrikaanse ritmes om jaloers van te worden

Elke rechtgeaarde muziekfreak kent de West-Afrikaanse djembé. Mamady Keita, Famadou Konate en Adama Dram zijn de toonaangevende vertegenwoordigers die de Malinkecultuur ook op andere continenten hebben verspreid. Sinds Kian Zo enkele jaren geleden in het Brusselse Paleis voor Schone Kunsten in het kader van Vox Populi een opzweepend concert gaf, is dit ensemble uit Ivoorkust in de meeste centra voor wereldmuziek erg welkom. Vooral de ritmische sound van de Betetrommels en de melodieuze varianten op eeuwenoude malinkethema's vallen bij het gespecialiseerde publiek in de smaak. Het percussiespel is soms zo intens dat Europese en Amerikaanse heavy-metal muzikanten er jaloers van worden. Onvermijdelijk verandert het podium in een bruisende dansvloer. Niemand verbiedt de toehoorders om heerlijk mee te deinen.

Gemeenschapscentrum De Bosuil, Overijse: 29 april om 20u, Moelie, Linkebeek: 24 april (datum onder voorbehoud)

JEUGDTHEATER

Cantecleir wordt verliefd

Blauw Vier staat garant voor sprankelend kindertheater. Het regisseursduo Jo Roets en Greet Vissers werd reeds tweemaal genomineerd voor de Océpodiumprijs omwille van de grensverleggende vormgeving en de pittige stijl, die zowel jongeren als volwasse-

FOTO: HILDE OUBIN

nen aanspreekt. Vooral de Franse toneelschrijver Edmond Rostand is leverancier van dankbare onderwerpen. De lange neus van de strijdlustige muskietier Cyrano de Bergerac en het ongewone uiterlijk van het Napolejong zorgden in het verleden voor onverwachte taferelen. Met het hanig gedrag van Cantecleir kunnen de toneelmakers ook aardig overweg. Het is iedere morgen weer een drukte van jewelste op de hoenderhof als alle dieren uit de omgeving wakker worden gekraaid. Als de lawaaierige haan smoorverliefd wordt op een wilde fazant is niemand nog in te tomen. De kippen springen van hun stok en beramen een revolutionair plan. Ook de hond, de uil, de nachtegaal en de pauw maken van de gelegenheid gebruik om hun protest kenbaar te maken. De voorstelling wordt ondersteund met pianospel van Niels Verheest.

Bronks, Brussel: 28 april om 15u, 02/219 99 21
Westrand, Dilbeek: 10 mei om 14u30.

INFORMATIEDAG

De computer in de amateurkunst

Ter gelegenheid van de Week van de Amateurkunsten organiseert het Centrum Voor Amateurkunsten (CVA) een studiedag over de mogelijkheden van de computer. Digitale fotografie en videobewerking leiden tot onvermoe-de resultaten. Bestaande programma's

om demo's of CD's te realiseren worden nog onvoldoende benut. Ook componisten en ontwerpers van studiecassettes kunnen met de computer aan de slag. De sprekers leggen uit hoe men op de goedkoopste manier Internet kan raadplegen of digitale post versturen. Aan de hand van enkele demonstraties worden de nieuwe media grondig verkend. Dirigenten, muzikanten, regisseurs en andere creatievelingen kunnen ten slotte deelnemen aan gespecialiseerde workshops.

Studio CVA, Veeweydestraat, Anderlecht: zaterdag 25 april van 9u30 tot 16 u. Deelname gratis.
Info 02/555 06 20

TONEEL

De vermetele minnaars

Gezelschap De Korre vertaalt 'Les amants puerils' van de Brusselse auteur Fernand Crommelynck niet als

'De kinderlijke geliefden', maar als 'De vermetele minnaars'. Regisseur Rita Wouters respecteert nochtans de essentie van het stuk. De personages worden meegesleept in een wervend spel van seksuele drif-

ten en doodsangst. Zij streven de volmaakte zuiverheid na. Toch worden ze hoofdzakelijk geconfronteerd met tragische gebeurtenissen. Dat er geregeld naar de zee wordt verwezen is niet toevallig. Eb en vloed zinspelen op geboorte en dood, die met elkaar verweven zijn.

Bob De Moor, Jan Steen en Brit Alen laten zien dat het generatieconflict zich niet tussen individuen afspeelt, maar binnen de mens zelf.

Westrand, Dilbeek: 14 mei
CC Strombeek-Bever: 15 mei

CONCERT

Vier spelers en honderd blokfluiten

Het Leuvense kwartet 'Vier op een rij' bezit bijna 1.000 blokfluiten waarvan de lengte varieert van 15 tot 210 cm. Het ensemble stelde een veelzijdig programma samen onder de noemer 'De Stelende Ekster'. Uit de gelijkna-

mige klassieke compositie van Rossini wordt echter niets gespeeld. Wel grasduinen Bart Spanhove, Paul Van Loey, Joris Van Goethem en Fumharu Yoshimine in de historische en hedendaagse muziekliteratuur.

In de Verenigde Staten, waar ze optreden onder de naam Flanders Recorder Quartet, wordt het ensemble geregeld geëngageerd voor meesterklassen. De groep bestaat inmiddels 11 jaar en realiseerde diverse plaatopnames. Het repertoire is de jongste tijd uitgebreid met werk van Piet Swerts, Frans Geysen, Luc Brewaëys en Frederic Devreese, die rekening hielden met het instrumentenbestand van de groep.

CC Papeblok, Tervuren: zaterdag 16 mei om 20.30 uur.

VOLKSKUNST

De Rollewagen brengt Bloe'sem rok

'Goed zijn in wat we doen en daar veel plezier aan beleven', dat is de opdracht die Volkskunstgroep De Rollewagen uit Sterrebeek zichzelf heeft opgelegd. De leden van de groep bekwamen zich in oude Vlaamse tradities en volksgebruiken en treden daarmee regelmatig in binnen- en buitenland voor het voetlicht.

De volkskunstgroep De Rollewagen ontstond in 1969 op initiatief van een aantal leden van de toenmalige Sterrebeekse Jeugdclub. Samen met conservator Jan Verbesselt zochten zij een geschikte, streekgebonden naam voor hun groep. Het werd 'De Rollewagen', waarmee wordt teruggesproken naar de naam van een van de oudste hofsteden van Sterrebeek, waarvan de oudste bronnen teruggaan tot de 15e eeuw.

Door de jaren heen groeide De Rollewagen uit tot een gerenommeerde volkskunstgroep. De leden bekwaamden zich via cursussen in het dansen, het vendelzwaaien en in handwerk. Buitenlandse contacten bleven niet uit. In 1988 organiseerde De Rollewagen haar eerste Internationaal Volksdansfestival met gastgroepen uit Finland, Zweden en Oostenrijk. In 1989 vierde de groep haar 20-jarig bestaan met Franse, Duitse en Portugese gastgroepen in Sterrebeek. In augustus 1994 vierde De Rollewagen haar 25-jaar jubileum met het 'Brabants Dansfestival'. De groep trad zelf ook enkele malen op in het buitenland.

Op 25 april e.k. organiseert De Rollewagen 'Bloe'sem rok' in het Bruinkenshof in Sterre-

beek. Er is volksmuziek, volksdans en kinderspeelvoorstel voorzien en ook een hapje en een drankje.

De Rollewagen oefent elke vrijdag (behalve tijdens schoolvakanties) in de oude turnzaal van de Gemeentelijke Basisschool, Mechelsesteenweg 197 in Sterrebeek. Kinderen van 8 tot 12 jaar kunnen er terecht van 19 tot 20 uur en de volwassenen oefenen van 20 tot 22 uur.

Info:

Guy en Mieke Mellaerts-Everaert, tel. 02/731 44 70 of Heidi Bertels, tel. 02/ 784 33 59.

Ludo Dosogne

KunstenFESTIVALdesArts speelt in op wat mensen verbindt

Hoe krachtadiger politici cultuurgebieden trachten af te bakenen, des te verbeteren pogen kunstenaars deze artificiële grenzen opnieuw te slopen. Internationale grootsteden als Brussel verdragen zeker geen interne muren. Het KunstenFESTIVALdesArts dat dit jaar aan zijn vierde editie toe is, is daarvan een mooi voorbeeld.

Aanvankelijk wilde noch de Vlaamse, noch de Franse gemeenschap haar naam verbinden aan dit artistieke project, dat met zijn tweetalige naam niet bepaald model staat voor het beleid dat momenteel in de hoofdstad wordt gevoerd. Desalniettemin slaagden Frie Leysen en haar ploeg erin om een aantrekkelijk programma samen te stellen dat in mei verspreid over twintig zalen wordt gepresenteerd.

Verrijking

Een vlammende wereldbol op de allereerste affiche van 1994 illustreer-

de dat het festival begaan was met universele problemen. In de programmabrochure van de huidige editie is een vertekende wereldkaart opgenomen; Antarctica wordt met Wallonië geassocieerd, terwijl op de bovenste ijskap de VL van Vlaanderen figureert. Ironischer kan de hedendaagse polarisering niet worden geparodieerd. De grootste blauwe waterzone wordt als 'Faciliteitenocean' en ook als 'Communes pacifiques' aangeduid. De 'Middellandse vijvers' stellen op deze aardrijkskundige schets niet veel voor, maar het Kanaal van Willebroek is opgewaard. Het scheidt nu twee continenten, al is er voor de liefhebbers wel een Sainctelettetunnel. De boodschap is overduidelijk. De ontwerper van de kaart suggereert dat we zijn beneveld door de communautaire conflicten en dat we iedere zin voor reële verhoudingen hebben verloren. Het KunstenFESTIVALdesArts pleit voor een kruisbestuiving. De Latijnse, de Germaanse en de Maghrebcultuur hoeven elkaar in een kosmopolitische stad niet te wantrouwen, maar kunnen elkaar integendeel verrijken. De organisatoren keren zich af van het eurocentrisch en het provincialistisch denken.

Vinger aan de pols

Dat wakkere kunstenaars de vinger aan de maatschappelijke pols houden blijkt uit zowat alle voorstellingen. Nadat de Zuid-Afrikaanse theatermaker William Kentridge met de Jo'burgse Handspring Puppet Company zowel Woyzeck als Faust aan een gewetensonderzoek onderwierp, is hij nu opnieuw te gast met een sociaalkritische poppenversie van Monteverdi's 'Il Ritorno d'Ulisse'. Meestal verlecht hij klassieke thema's met berichten uit de actualiteit. Zo woonde hij persoonlijk enkele hoorzittingen van de Zuid-Afrikaanse Waarheids- en Verzoeningscommissie bij om authentieke getuigenissen over het vroegere apartheidregime in zijn stukken te integreren.

Ook de samenwerking met de Vietnamese choreografe Ea Sola wordt

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Frie Leysen

voortgezet. Zij is nog steeds getraumatiseerd door de Aziatische oorlogen uit haar jeugd en zinspeelt in haar podiumwerk op het lijden en het verdriet dat de Vietnamezen heeft getekend en vele illusies heeft verminkt.

De Palestijnse cineast Michel Khleifi behandelt in zijn toneelstuk 'Vlucht naar het paradijs' het gemoedsleven van de migrant. Daarom doet hij voor zijn cast een beroep op buitenlanders die zich in het Brusselse hebben gevestigd. De Israëliëse regisseuse Ofira Henig bewerkt met het omstreken Khan Theatre 'Executietaferele' van Howard Barker. 'Van hier en ginder' is de betekenisvolle en overkoepelende titel van het Arabisch luik dat in het festival een sleutelrol vervult. Het Argentijnse gezelschap Periferico de Objetos inspireert zich dan weer op twee Europese auteurs: Heiner Müller en Sofokles.

Dit KunstenFESTIVALdesArts is duidelijk opgezet om de dialoog tussen de culturen te bevorderen, zonder artiesten uit de eigen regio als Alain Platel, Guy Cassiers en Pierre Droulers te vergeten.

Ludo Dosogne

Contactadres: Handelskaai 18 in Brussel. Info: 02/219 07 07. Van 9 tot 30 mei.

KunstenFESTIVALdesArts gegen abgrenzung

Bereits der zweisprachige Titel dieses Kunstfestivals verdeutlicht das Ziel der Organisatoren: je tatkräftiger sich Politiker für die Abgrenzung kultureller Gebiete einsetzen, desto heftiger reissen die Künstler diese unnatürlichen Grenzen wieder ein.

In internationalen Grossstädten werden interne Grenzen nicht gern gesehen, und das KunstenFESTIVALdesArts ist für diese Tatsache ein gutes Beispiel. Nach einem Unterbrechungsjahr in 1997 öffnen über zwanzig Ausstellungsräumlichkeiten im Mai ihre Türen für das attraktive Programm des vierten KunstenFESTIVALdesArts. Die Organisatoren glauben daran, dass sich die südeuropäische, die nordeuropäische und die magrebijnische Kultur ergänzen und sich perfekt in ein Kunstfestival einbinden lassen. Das KunstenFESTIVALdesArts wurde so konzipiert, dass der Dialog zwischen den Kulturen gefördert wird, ohne dass der Künstler aus der eigenen Region dabei vergessen wird.

De universele verwantschap tussen Arlecchino en Tijn Uilenspiegel

Is commedia dell'arte circus of theater, of allebei? In het 16e eeuwse Italië stond het begrip voor een bonte mengeling van geïmproviseerd toneel, acrobatische capriolen, muziek, dans en pantomime.

Twee culturele centra uit de rand, Den Blank uit Overijse en Papeblok uit Tervuren, sloegen samen met de gemeenschapscentra De Bosuil uit Jezus-Eik, De Kam uit Wezembeek-Oppem en De Lijsterbes in Kraainem de handen in elkaar om het 'Cultuurspreidingsproject Commedia dell'arte' op poten te zetten. De belangrijkste peiler onder dat project is het 'Commediantentheater Circus Ronaldo', dat vorig jaar zijn tenten opsloeg in de schaduw van het cultureel centrum van Strombeek-Bever. In mei wordt de circustent opgesteld in de Warande, vlakbij het museum van Midden-Afrika in Tervuren.

Hilarische toestanden

Ronaldo combineert het theater van de commedia dell'arte met circus-technieken. Zijn stuntpersonages kunnen jongleren, vuurspuwen en koord-

dansen. Zijn clowns en potsenmakers borduren voort op de klassieke thema's van weleer: 'Vooral de onevenwichtige verhouding tussen meester en knecht levert hilarische toestanden op. Verschoppelingen en ondergeschikten hongeren naar respect en erkenning. De strenge baas wordt door het publiek meestal uitgejouwd, terwijl August als underdog tot zijn verwondering op een stevig applaus mag rekenen. Maar let op! Ook tussen de knechten onderling woedt er een machtsstrijd!'

Ronaldo beschouwt zichzelf als een afstammeling van Tijn Uilenspiegel, die niemand naar de mond hoeft te praten.

Vakjesdenken

Ronaldo slaat geregeld zijn vleugels uit. Nadat hij in '96 al was uitgenodigd in Reykjavik, trad hij begin dit jaar op in de Londense Queen Elisabeth Hall in het kader van een internationaal mimefestival. In eigen land bokst hij onvermoeibaar op tegen het vakjesdenken: 'Op het ministerie van Cultuur moet ik duidelijk omschrijven welke podiumkunst ik beoefen. Maar ik maak zelf geen onderscheid tussen theater, mime, acrobatie en circus'.

Sinds vorig seizoen werd het programma niet ingrijpend veranderd: 'In een klassiek circus kan de spreekstalmeester tijdens elke tournee nieuwe acts aankondigen omdat een echte samenhang ontbreekt. Wij veranderen alleen maar enkele details, want we proberen onze speeltechniek van binnenuit bij te sturen.'

Wereldwijd

Eveneens te gast op het Cultuurspreidingsproject Commedia dell'arte is Charles Cornette, die enkele 'grommelots' en tafereelen uit de legendarische 'Mistero Buffo' van Dario Fo herneemt. 'Ik grijp eigenlijk

terug naar de voorlopers van de commedia dell'arte', legt hij uit. 'Toen indertijd in Bergamo en omstreken een zware economische crisis uitbrak, trokken onfortuinlijke boeren en andere armoezaaiers, die 'giovanni' werden genoemd, naar Venetië om er werk te zoeken. Op het San Marcoplein liepen ze tijdens manifestaties ostentatief in lompen rond. Heel wat beroepskomedianten imiteerden op een grappige manier hun gedrag. Deze acteurs werden de 'zanni', een verbastering van 'giovanni'. Pas veel later groeide hun sjouwersrol uit tot de Arlecchino-figuur. Om de censuur te ontlopen spraken de spelers een neptaal, het zogenaamde grommelot.' Charles Cornette benadrukt dat de commedia dell'arte de hele wereld heeft veroverd: 'In China vervult Aap dezelfde rol als Arlecchino. In Nigeria wordt de grapjas Bob genoemd. In Frankrijk heet hij Pierrot of Gilles en in Vlaanderen Pierke. Maar overal herinnert hij ons aan de symboliek van de lichaamstaal.' Wedden dat er brutale oorvijgen worden uitgedeeld?!

Ludo Dosogno

Charles Cornette: 22 mei om 20u30.
Comediantentheater Ronaldo: 23 mei om 20u en 24 mei om 15u.
Res.:02/687 59 59. Er zijn ook 3 schoolvoorstellingen. Van 8 tot 29 mei is er een tentoonstelling over commedia dell'arte in Den Blank, Overijse. Op dinsdag 19 mei wordt om 20u daar de geschiedenis van de circusmuziek belicht.

Informatie bij de deelnemende culturele centra:

CC Den Blank: 02/ 687 59 59

CC Papeblok: 02/767 03 00

GC De Bosuil: 02/657 31 79

GC De Kam: 02/731 43 31.

GC De Lijsterbes: 02/721 28 06.

Commedia dell'arte in the suburbs of Brussels

In 16th century Italy, the concept of 'commedia dell'arte' (Comedy of art) stood for a colourful mix of improvised drama, acrobatic antics, music, dance and pantomime. On the initiative of the 'Den Blank', Cultural Centre in Overijse, this historically evolved theatrical form is to be put under the spotlight some time in May in an engaging way for young and old alike. The main cornerstone under this Commedia dell'Arte project is the comedic troupe 'Circus Ronaldo' which will pitch its tents in Tervuren. Ronaldo successfully combines the theatrical form of the commedia dell'arte with circus techniques. Also on the bill in May is Charles Cornette who will perform a few tales from 'Mistero Buffo' by the Nobel prize-winner, Dario Fo. There are also some school performances, lectures and an exhibition on the origins and development of commedia dell'arte.

Hun twistgesprekken onder randbewoners gaan meestal niet over de grote lijnen in hun kijk op de rand, want die zijn eigenlijk niet zo verschillend. Beiden willen immers vooral dat het goed leven en fatsoenlijk omgaan blijft in de rand. Maar hij is daar op grond van zijn dagdagelijkse ervaring gerust in en zij stelt daar op grond van haar kennis van geschiedenis en politiek geen vertrouwen in.

En dus gaan hun twistgesprekken over de kleine kanten van het leven in de rand. Over de faciliteiten, de Franstalige lijsten, de eentalige berichten, de Vlaamse extremisten. Iemand met zijn mentaliteit van *no problem* vindt de faciliteiten gemakkelijk, de Franstalige lijsten democratisch, de eentalige berichten antipathiek, de Vlaamse extremisten hatelijk. Iemand met haar houding van kijk-uit-je-doppen vindt dat de faciliteiten misbruikt werden, de Franse lijsten Trojaanse paarden zijn, de eentalige berichten door iedereen begrepen moeten worden, de Vlaamse extremisten het gras voor de voeten moet worden weggemaaid.

De sterkste kant van zijn mentaliteit is dat ze spontaan, aantrekkelijk en gezond is, de zwakste kant dat ze naïef is. De sterkste kant van haar houding is dat ze weloverwogen, principieel en voorzichtig is, de zwakste kant dat ze onaangenaam is, zo zeurderig achterdochtig, zo hinderlijk strak, zo noodlottig eenzijdig. De ideale gang van zaken zou dan ook eerlijk gezegd zijn, dat zij haar strakke houding laat varen om even soepel als hij het wel en wee in de rand mee te maken.

Wel, waarop wacht ze?

Ze wacht op een strikte toepassing van de faciliteiten. Die waren tegemoetkomend bedoeld, wilden de integratie van Franstalige inwoners in Vlaamse gemeenten vergemakkelijken. Ze waren allesbehalve verfransend

TWISTEN ONDER RANDBEWONERS

Thuis is het zoveelste twistgesprek over Vlaams en Frans aan de gang tussen man en vrouw. Hij is een geboren bewoner van de rand en zijn mentaliteit is navenant, zo van: laten we elkaar verdragen en verstaan in alle talen en zonder moeilijk te doen goed buurschap houden. Zij is een immigrant in de rand en haar houding is flamingant, zo van: laten we de taalgrens respecteren en ons schikken naar het autochtone karakter van deze of gene kant.

FOTO: RITA DANEELS

bedoeld, wilden die Vlaamse gemeenten niet geleidelijk aan tweetalig laten worden, laat staan eentalig Frans. Omdat de faciliteiten wetens en wilens door Franstalige expansionisten misbruikt werden om de gemeenten waarin ze van toepassing zijn toch te verfransen, kunnen ze trouwens voor alle zekerheid en gemakshalve beter worden afgeschaft dan strikt toegepast.

Ze wacht op de ontmaskering van de Franstalige lijsten. Ze brengen partijen en politici binnen in de gemeenten die daar zagezegd aan bestuur maar eigenlijk aan verfransing doen, zoals destijds missionarissen in vreemde landen zagezegd aan volksontwikkeling maar eigenlijk aan kerstening deden. Wanneer Franstalige inwoners van Vlaamse gemeenten zich geroepen voelen om aan plaatselijke politiek te doen, kunnen ze dat beter loyaal in plaats van achterbaks doen,

in samenwerking in plaats van in confrontatie met hun wettelijke overheid, de Vlaamse Gemeenschap.

Ze wacht op een betere, opzettelijke kennis van het Nederlands onder Franstalige inwoners van de randgemeenten. Het is vriendelijk, beleefd en heel gewoon dat een mens de taal leert van de streek waarin hij woont, maar er wonen in de rand nog altijd Franstaligen die te pretentius zijn om zich vriendelijk, beleefd en heel gewoon te gedragen.

Ja, drie weloverwogen, principiële en voorzichtige verwachtingen. Daaraan moet beantwoord worden door de Vlaamse overheid en de Franstalige randbewoners vooraleer een achterdochtige Vlaamse randbewoner zijn strakke houding van kijk-uit-je-doppen laat varen.

En ja, oef, daarop kan die randbewoner dan de vriendelijke, beleefde en heel gewone houding aannemen van een mens die gasten over de vloer

krijgt of inwijkelingen in de buurt en hen naar best vermogen ontvangt en omringt. Wat dan omkaderd moet worden door zijn gemeentebestuur dat er zorgzaam op moet toezien hoe zijn Vlaams dorp een harmonisch internationaal en multicultureel gekleurd patchwork wordt.

Elkaar verdragen en verstaan in alle talen, zonder moeilijk te doen goed buurschap houden, meer moet dat niet zijn.

En die Vlaamse extremisten dan? Oei ja, die zouden we bij dit alles nog vergeten. Er is in dit scenario dan ook geen hoofdrol voor hen weggelegd en ze kunnen dan maar best het morrende deel van het volk spelen, in koor met de Franstalige expansionisten.

Brigitte Raskin

Grimbergen genereus voor vluchtelingen

Grimbergen telt ongeveer honderd politieke en economische vluchtelingen, vooral ex-Zairezen en ex-Joegoslaven. Tien enthousiaste vrijwilligers zetten zich bijna dagelijks in om ervoor te zorgen dat ook deze mensen zich hier thuis voelen.

De Onthaalgroep Vluchtelingen ging ruim acht jaar geleden van start in Grimbergen als werkgroep binnen de Gemeentelijke Raad voor Ontwikkelingssamenwerking. Voor de organisatie van de opvang ging de Onthaalgroep haar licht opsteken in Overijse waar ook een heel actieve opvanggroep aan het werk is.

Inmiddels zijn er in Grimbergen tien vrijwilligers die de vluchtelingen met raad en daad bijstaan en hen helpen bij de integratie in hun gemeente.

Bemiddelen

De eerste taak van de onthaalgroep en meteen ook het eerste probleem, is het vinden van een woonplaats voor de vluchteling. Geen gemakkelijke opdracht, zo zegt Helma Verhulst, voorzitter van de Onthaalgroep. 'Wonen is hier erg duur en soms moet de vluchteling vrede nemen met een woning die die naam niet waard is. Bij de zoektocht naar een woonplaats wordt je bovendien vaak geconfronteerd met racisme. Eigenaars hebben vaak vooroordelen en soms helemaal geen vertrouwen; Ze vrezen dat de vreemdelingen plots zouden vertrekken, dat ze niet zouden betalen of teveel lawaai maken. In dergelijke situaties treden wij op als bemiddelaar.'

De vrijwilligers helpen de vluchtelingen ook met het in orde brengen van 'de papieren' en ook daar stoten ze op heel wat moeilijkheden en frustraties. 'Soms moeten we zeggen dat we echt niets kunnen doen en dat is natuurlijk vreselijk moeilijk' zegt Helma Verhulst. Een lichtpunt is de steun van het OCMW van Grimbergen. 'Wanneer er voor de vluchtelingen geen asielprocedure meer loopt (tenzij bij de Raad van State), blijft het OCMW hen nog een tijdje steu-

nen. Dat wil niet zeggen dat ze verblijfsrecht krijgen, maar wel dat hun aanwezigheid nog een poosje wordt gedoogd.

Vertrouwd maken

Wie moet naar welke school? Bij die vraag kunnen de nieuwe en toekomstige Belgen ook rekenen op een antwoord van de vrijwilligers van de Onthaalgroep. Voor kleine kinderen gaat de voorkeur naar Nederlandstalig onderwijs, en dat blijkt vlot te gaan. 'Na één jaar spreken die kinderen al Nederlands. Oudere kinderen die in hun geboorteland in het Frans studeerden, sturen we naar Franstalige scholen in Brussel. Maar vooral voor de ouders is de taalkennis wel eens een hinderpaal. Daarom organiseren we speciaal voor hen lessen Nederlands en een gelukkig toeval is dat een van de vrijwilligers een voormalige lerares is.'

En na de theorie is er de praktijk. Om vluchtelingen vertrouwd te maken met de samenleving, worden er uitstapjes georganiseerd en staan er heelwat activiteiten op het programma. Bij het einde van het jaar hoort een kerstfeest, bij de lente een wandeling en bij de zomer een barbecue. Tussendoor bezoeken de vrijwilligers met de vluchtelingen verschillende steden, de Antwerpse zee en de kust. Daarmee wil de onthaalgroep hen aansporen ook op eigen houtje het moois in de omgeving te gaan verkennen.

Knagende onzekerheid

Belangrijk bij dit alles is dat het werk van de Onthaalgroep op veel sym-

pathie kan rekenen in Grimbergen. Naast het OCMW bieden de inwoners heelwat materiële hulp in de vorm van kleding, meubelen en speelgoed en ook de parochie steekt een handje toe. En dat is nodig want de vluchtelingen vinden niet

gemakkelijk een baan en zijn dus vaak aangewezen op sociale steun. 'De mensen beseffen vaak niet hoe moeilijk de situatie voor de vluchtelingen wel is. Ze leven dag in dag uit met onzekerheid over hun eigen lot én dat van de achtergebleven familie waarvan ze niet weten of ze hen ooit nog zullen terugzien.'

An van Hamme

19

Grimbergen: une ville génèreuse pour les réfugiés

Grimbergen compte une centaine de réfugiés politiques et économiques. Depuis huit ans déjà, le groupe d'accueil aux réfugiés met tout en oeuvre pour que ces personnes se sentent ici chez elles. Ce qui n'est pas superflu, car l'accueil de réfugiés n'est pas toujours une sinécure. 'Les gens ne comprennent pas à quel point la situation des réfugiés est difficile. Ils vivent chaque jour dans un sentiment d'insécurité, sans savoir ce que le sort leur réserve, à eux et à la famille qu'ils laissent derrière eux', déclare Helma Verhulst, la présidente du groupe d'accueil. Le premier problème auquel les réfugiés sont confrontés consiste à trouver un logement, ce qui peut s'avérer une tâche ardue en raison de la cherté des loyers. Il sont en outre en butte aux préjugés et au racisme. Lorsque de telles situations se présentent, le groupe d'accueil intervient à titre de médiateur. Les bénévoles apportent également leur concours pour résoudre les problèmes administratifs et aider les réfugiés à trouver une école pour les enfants, ainsi que des cours de langue pour leurs parents. A Grimbergen, le groupe d'accueil peut compter sur l'aide non seulement du CPAS, mais aussi des habitants et de la paroisse.

RESTAURANDT

FOTO'S: RITA DANIELS

De smaak van het land in ere hersteld

Verse room, boerenplattekaas, boter, drinkyoghurt, kaastaart, botermelk, pudding, rijstpap, mandjeskaas, roomijs, ijstaart op de oude wijze, botertruffels, magere yoghurt natuur of met fruit, plattekaas ook al met fruit of met tuinkruiden, verschillende soorten hoevekaas als ook de 'Bolle', een pittig kruidenkaasje... U vindt het hele gamma verse en biologische producten in de hoevewinkel in Huizingen.

Het indrukwekkende assortiment wordt eigenhandig bereid door Veerle Samyn. Ze legt momenteel de laatste hand aan haar nagelnieuwe 'Hoevewinkel 't Koeike' die eerstdaags zijn deuren opent in de 150 jaar oude, echtelijke boerderij op de Sollenberg 3 in Huizingen. Het eigen aanbod van genoemde melkproducten wordt nog uitgebreid met biologisch geteelde groenten en fruit, 'die ik van andere boerderijen betrek, maar waarvan ik weet dat ze OK zijn', zegt de jonge boerin.

De verkoop van eigen producten in thuisverkoop en op een boerenmarkt zorgt voor direct contact met de consumenten. 'Ik wil mijn klanten en de verbruikers van onze producten zelf zien, horen wat zij willen en wensen en hun ideeën registreren', zegt Veerle Samyn, die studeerde voor vroedvrouw, maar uiteindelijk boerin werd omdat ze met Paul Eylenbosch en diens veertig koeien huwde. Dat ruikt al meteen naar een vleugje liefde, wat

in deze stiel niet onbelangrijk is. Overtuigd zegt ze: 'Ik heb goede producten en daar mag iedereen naar komen zien'.

Het jonge Vlaams-Brabantse boeren-echtpaar Eylenbosch-Samyn is een typisch voorbeeld van het 'nieuwe boeren' in de rand van Brussel en daarrond. Ze maken deel uit van 'Boerengoed', een vereniging van boerderijen die zelf produceren en verhandelen in thuisverkoop. Dat Veerle Samyn en Paul Eylenbosch in hun hoeve ook aan thuisverkoop doen van eigen productie, heeft ondermeer te maken met het mestactieplan van de overheid. 'In verhouding tot het aantal koeien moet je over voldoende grond beschikken om de zelf geproduceerde mest op verantwoorde wijze te gebruiken. Gronden zijn niet goed-

'Ik wil de verbruikers van onze producten zelf zien, horen wat zij wensen en hun ideeën registreren'

koop en schaars en dus zijn de inkomsten uit onze thuis- en marktverkoop mooi meegenomen', legt Veerle uit. Anderzijds beschikken ze met hun 20 ha over voldoende grond om zelf voeder - als maïs, bieten en gras - te telen, omdat ze slechts in beperkte mate gebruik willen maken van aangekocht krachtvoer en kunstmatige meststoffen.

Pajotternijen

De kleinschaligheid is bij deze producenten duidelijk troef. 'Wij willen het onder controle houden', horen we in 't Koeike. Men wil de stiel aangenaam blijven vinden, zelf de klanten kennen, hun opmerkingen, hun verwachtingen en hun wensen aanhoren, 'en vooral niet uitgroeien tot een echt groot bedrijf dat aan zoveel mogelijk winkels wil leveren en met een toenemende hoeveelheid personeel gaat werken. Dat is ook de reden waarom ik met mijn eigen hoevewinkel start', aldus Veerle Samyn. Meer van dit soort hoeveproductie - artisaan, biologisch of gewoon - zal in velerlei kleuren, smaken en aanbiedingen te zien en te proeven zijn in het Galmaardse Baljuwhuis tijdens 'een tweedaagse beurs rond eten en drinken in het Pajottenland'. Vermoedelijk zal dit jaar over de grenzen van de streek worden gekeken en zullen Hagelandse producenten met hun landbouwproducten te gast zijn, evenals de 'Proeftuin van Roosdaal'.

F.D

Praktisch: Hoevewinkel 't Koeike, Sollenberg 3, 1654 Huizingen. tel. 02/356 77 09. Open op woensdag, donderdag en vrijdag van 16 tot 19.30 uur en op zaterdag van 9 tot 13 uur.

'Pajotternijen', Provinciaal Trefcentrum Baljuwhuis, Kammeersweg 8, 1570 Galmaarden. Tel. 054/58 95 11. Op 25 april van 14 tot 22 uur en op 26 april van 14 tot 20 uur. Inkom: gratis.

Intergemeentelijk overleg wil viering van 11 juli meer kleur geven

Het Regionaal Cultuuroverleg Noordrand geeft op 26 juni a.s. in het Gemeenschapscentrum De Zandloper in Wemmel het startschot van de 11 juli-vieringen in de regio. Liesbeth List, de grote dame van het Nederlandse chanson, geeft bij die gelegenheid een uitzonderlijk concert.

'We beschouwen dit feestelijk programma als de start en de promotie van de verschillende gemeentelijke 11 juli-vieringen, die uiteraard hun eigenheid behouden. We treden niet in de plaats van de bestaande initiatieven. De keuze van Wemmel als plaats van het gebeuren is niet toevallig. We willen daarmee een duidelijk signaal geven vanuit het Vlaamse hinterland dat deze faciliteitengemeente onvoorwaardelijk is verankerd in Vlaanderen', aldus Roger Moerenhout en centrumverantwoordelijke Stefaan Gunst. De vertegenwoordigers binnen het regionaal cultuuroverleg waren het allemaal onmiddellijk eens over de locatie en de inhoud van het programma. Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden en Richard Celis, voorzitter van de 11-daagse Vlaanderen-Europa, zullen op 26 juni ondermeer het woord voeren. De 11 juli-viering in Wemmel verloopt in samenwerking met Ring tv, die een video-montage maakt van de geplande 11 juli-vieringen in de gemeenten van de Noordrand. Dat beknopte overzicht wordt ook gepubliceerd in de gemeentelijke informatiebladen. Op die manier hoopt men de belangstelling te wekken van de bewoners voor de programma's in de buurgemeenten.

Werkgroep 11 juli

De viering in Wemmel is voorbereid door een werkgroep van het Regionaal Cultuuroverleg Noordrand, waar Roger Moerenhout en Stefaan Gunst deel van uitmaken. Ze zijn niet wei-

nig trots dat dit nieuw opgerichte overlegorgaan op minder dan een jaar tijd al kan uitpakken met een eerste gemeenschappelijke activiteit. 'Let wel, niet de eigen activiteiten staan centraal, maar wel het overleg en de informatie-uitwisseling. Met de 11 juli-viering in Wemmel ondersteunen we de gemeenten in de regio

Via overleg kunnen gemeenten, culturele centra en verenigingen hun activiteiten beter op elkaar afstemmen

die het feest van de Vlaamse Gemeenschap meer kleur willen geven. We werken dus constructief aan iets samen in plaats van ons af te zetten tegen Europa, enz.'

Intergemeentelijk overleg

In het Regionaal Cultuuroverleg Noordrand bundelen de volgende negen gemeenten hun krachten: Asse, Grimbergen, Kapelle-op-den-Bos, Londerzeel, Meise, Merchtem, Opwijk, Vilvoorde en Wemmel. Afgevaardigden van de cultuurraden, de cultuurdiensten en de culturele centra van die negen Vlaamse gemeenten zijn daarin vertegenwoordigd. Alleen in Asse en Vilvoorde moet het samenwerkingsakkoord nog worden bekrachtigd.

Roger Moerenhout gaat er prat op dat de culturele raad van Meise een belangrijke impuls gaf aan dat overleg. 'In de cultuurraad van Meise heb ik bij de voorzitter het idee van intergemeentelijk cultuuroverleg aangekaart. Eerder hadden de culturele raden van Merchtem en Opwijk al geprobeerd om vorm te geven aan een cultuuroverleg. Wij beperken ons bewust niet tot de culturele raden, maar betrekken bij dat overleg ook de culturele centra en de culturele diensten. Op die manier is de continuïteit verzekerd. Als je je beperkt tot het opzetten van een overlegplatform met alleen de cultuurraden, moet je na iedere gemeenteraadsverkiezing helemaal opnieuw beginnen.'

Test

'De organisatie van de 11 juli-viering in Wemmel is een belangrijke test. Op basis van een evaluatie daarvan wordt het overleg verder ingevuld. Dankzij dat overlegplatform kunnen de gemeenten, de culturele centra en de verenigingen hun activiteiten beter op elkaar afstemmen. We beschouwen elkaar niet als concurrenten maar als partners die door samenwerking hun culturele identiteit kunnen versterken in de Noordrand van Brussel', besluit Stefaan Gunst.

Gerard Hautekeur

Roger Moerenhout (l.) en Stefaan Gunst

van huizen en tuinen

Gedreven tuiniers heten u welkom

De meeste van deze tuinen, waaronder zowel grootse kasteeltuinen als eerder bescheiden liefhebberstuinen, zijn slechts een paar dagen per jaar geopend, soms alleen na afspraak. Het gaat echter stuk voor stuk om tuinen die iets te bieden hebben op architecturaal vlak of omwille van de boeiende plantenkeuze, de uitzonderlijke plantenrijkdom, de unieke ligging, enz. Bovendien gaat het in de meeste gevallen om tuinen van gedreven tuiniers die de bezoeker graag zullen rondleiden of antwoorden op vragen. In sommige tuinen bestaat de mogelijkheid om planten uit eigen kweek te kopen, soms wordt er ter gelegenheid van de Open Tuindag een kleine tentoonstelling georganiseerd, of kunt u proeven van specialiteiten uit de tuin.

Open tuinen in de rand

Ook in de Vlaamse rand rond Brussel liggen er een tiental 'Open Tuinen' die allen een bezoek meer dan waard zijn.

■ **Tuin Broekaert-Cruysberghs in Dilbeek:** een liefhebberstuin geïnspireerd op de Britse cottagetuin met ondermeer een mooie rozencollectie en een decoratieve moestuin.

■ **Tuin Van Hout-Mertens, Sint-Martens-Bodegem (Dilbeek):** een kleine, formele maar erg sfeervolle tuin met een goed bestudeerde plantenkeuze, opgebouwd rond een centraal vijverterras.

■ **Casa Romana, Grimbergen:** een Italiaans aandoende formele tuin rond het huis, die uitloopt op een landschappelijke tuin en het omringende bos.

In de komende maanden is de tuinliefhebber opnieuw welkom bij meer dan 160 tuineigenaars in heel België die lid zijn van de vzw Open Tuinen/Jardins Ouverts.

■ **Tuin Bert-Langsborg, Hoeilaart:** een sfeervolle verzameltuin van plantenliefhebbers, met ondermeer een grote verzameling irissen. Achteraan ligt een typische druivenserre, nu gebruikt om bloemen te kweken.

■ **Gansdelle, Sint-Agatha-Rode (Huldenberg):** een natuurlijk ogende tuin midden in een bebost valleetje, met mooie plantenborders met een uitgebreide collectie vaste planten waaronder veel schaduwminnaars.

■ **Tuin Broekaert, Overijse:** gelegen op een zuiderhelling op de rand van het dorp, herinneren nog een aantal

materialen van de serres. Voor de rest vindt u in deze tuin diverse sferen die verwijzen naar tuinreizen naar Frankrijk en Engeland.

■ **Kreeftenbroeck, Sint-Genesius-Rode:** op de rand van een residentiële wijk werd deze boeiende tuin van bijna 2 hectaren in de loop der jaren met veel liefde (en geld) aangelegd. De tuin bestaat uit diverse gedeelten, elk met een eigen sfeer en karakter en met een grote variatie aan vaste planten, struiken en bomen. Mooie verzamelingen coniferen, magnolia's en hydrangea's en een groot aantal oude fruitsoorten.

■ **Tuin Chabeau, Sint-Genesius-Rode:** schilderachtige en bijwijlen overweldigende 'Jardin fou' bij een Napoleontische hoeve met stallen en manège. Door het grote grasveld wordt een bijzonder gevoel van ruimte geschapen.

■ **Tuin de Vicq de Cumptich, Tervuren:** tuin in Engelse stijl die recent werd herwerkt door Jacques Wirtz. Mooie haagpartijen en buxusvolumes, en een royaal bloeiende dubbele bloemenborder. Leilindes en appelbomen rond een schapenweide zorgen voor het nodige perspectief.

Paul Geerts

De preciese adressen en de openingsuren van de Open Tuinen vindt u in de Open Tuinengids van de vzw Open Tuinen/Jardins Ouverts.

De gids kost 350 fr, te storten op rek.nr. BBL 320-0701993-74 of PC 000-1390451-53 met vermelding van de taal (N of F).

Info: 02/646 97 36

In de Vlaamse rand rond Brussel liggen er een tiental 'Open Tuinen' die allemaal een bezoek meer dan waard zijn

elementen aan de druivenserres die hier ooit stonden. Zo werd de rozen-tuin bijvoorbeeld aangelegd tussen de vroegere serremuren en werden rozenbogen gemaakt met de oude

Op wandel in de rand

Lente en zomer zijn uitstekende seizoenen om de natuur in de rand beter te leren kennen. Er is een ruime keuze om dat onder deskundige begeleiding te doen. Hieronder een greep uit de vele mogelijkheden.

ZONDAG 3 MEI

HALLE - Een ochtendwandeling van 5 uur in het Hallerbos, waarbij vooral gekeken en geluisterd wordt naar vogels. Na 5 uur en 5 km wandelen kan in het jachtpaviljoen ontbeten worden. Deelname gratis, ontbijt 150 fr.
Info: 02/356 76 46 (Bert Ghijsels).

ZONDAG 10 MEI

SINT-GENESIUS-RODE - Om 14.30 uur start van 'Kwade Plaswandeling', 5 km tussen dorp en bos. Begin aan parking beschutte werkplaats Rodea, Fonteinstraat. Gratis.
Info: 016/22 60 64 (Johan Van Roy).

ZONDAG 31 MEI

LOONBEEK (Huldenberg) - Wandeling van 8 km door de Ijsevallei langs het Margijsbos en de Ijse. Om 14.30 uur aan de Sint-Antoniuserkerk, Jan Van der Vorstlaan. Gratis.
Info: 016/23 05 58 Vrienden van Heverleebos en Meerdalwoud).

ZONDAG 7 JUNI

LINKEBEEK - Wandeling van bijna 8 km langs Rozemolen, Wijnbrondal en 't Holleken. Vertrek om 14.30 uur aan de Sint-Sebastiaankerk, Gemeenteplein. Gratis.
Info: 02/356 76 46 (Bert Ghijsels).

ZONDAG 14 JUNI

GROENENDAAL (Hoeilaart) - Wandeling langs arboretum en bosleerpad van het Educatief Bosbouwcentrum. Vertrek om 14.30 uur aan Bosmuseum, Duboislaan 2. Gratis.
Info: 02/657 13 79 (Roger Vandendorre).

DONDERDAG 18 JUNI

NOSSEGEM (Zaventem) - Wandeling tussen Nossegem en Zaventem langs veldwegen, oude boomgaard, bombazijnen, Nossegemse Boske. Vertrek om 19.00 uur aan de Sint-Lambertuskerk, Weyerboslaan. Gratis.
Info: 02/757 90 42 (Danny Blockmans).

ZONDAG 28 JUNI

DUISBURG (Tervuren) - Wandeling van 7 km tussen Voer en Dijle, met speciale aandacht voor historie van de streek. Vertrek om 14.30 uur aan de Sint-Catharinakerk, Kerkplaats. Gratis.

Info: 016/23 05 58 (Vrienden van Heverleebos en Meerdalwoud).

ERPS-KWERPS (Kortenberg) - Orchideeënwandeling van 8 km door Silsombos, een natuureservaat van 200 ha in ontwikkeling. In juni staan er op een weide van 1,5 ha zeldzame bloemen. Vertrek om 14.00 uur aan het Sint-Pietersplein. Gratis.
Info: 02/759 52 00 (Toon David).

ZONDAG 5 JULI

KESTER (Gooik) - Kesterheidwandeling van 7 km. Vertrek om 14.30 uur aan de Sint-Martinuskerk, Gemeenteplein. Gratis.
Info: 02/356 76 46 (Bert Ghijsels).

ZONDAG 19 JULI

STRIJTEM (Roosdaal) - Wandeling van 8 km 'Waar Caesar de Nerviers versloeg' aan de rand van het Pajottenland. Vertrek om 14.30 uur aan de Sint-Martinuskerk, Dorp. Gratis.
Info: 02/569 17 52 (Jan Quinart).

ZONDAG 16 AUGUSTUS

LEMBEEK (Halle) 'Vrije Heerlijkheidswandeling' van 8 km door vroeger neutraal gebied tussen Hertogdom Brabant, kastelenij's Gravenbrakel, proostdij Bergen en baljuwschap Edingen. Vertrek om 14.30 uur aan de Sint-Veronuskerk, Dorp. Gratis.
Info: 02/569 17 42 (Jan Quinart).

MEERBEEK (Kortenberg) - Wandeling in en om natuureservaat 'De Rotte Gaten', een broekbos, kwelmoeras en bloemrijk hooiland. Vertrek om 14.00 uur aan de Sint-Antoniuserkerk. Gratis.
Info: 02/759 52 00 (Toon David).

ZONDAG 23 AUGUSTUS

BEERSEL - Wandeling van 7 km langs hoogstamboomgaarden van de Karpatten en Laarheide. Vertrek om 14.30 uur aan parking kasteel, Lotsestraat. Gratis.
Info: 02/356 76 46 (B. Ghijsels).

DONDERDAG 3 SEPTEMBER

ZAVENTEM - Wandeling van 4 km rond de wachtvijver, aandacht voor orchideeën. Vertrek om 19.00 uur aan parking Stockmansmolen, Henaulaan.
Info: 02/757 90 42 (Danny Blockmans).

ZONDAG 13 SEPTEMBER

GROENENDAAL (Hoeilaart) - Zoniënboswandeling, 8 km, met aandacht voor beukenbestanden. Vertrek om 14.30 uur, parking Ganzepootvijver, Duboislaan. Gratis.
Info: 02/657 13 79 (Roger Vandendorre).

SINT-PIETERS-LEEUEW - Wandeling naar Zuunvallei van 8 km. Vertrek om 14.30 uur aan Gemeentehuis, Pastoorijstraat. Gratis.
Info: 02/356 76 46 (B. Ghijsels).

Johan Reygaerts

FOTO: RITA DAMIELIS

ZONDAG 17 MEI

SINT-MAARTENS-LENNIK - 'Bij de stoere Pipenpoy's', wandeling van 8 km. Het geslacht Pipenpoy was in het middeleeuwse Brabant een naam als een klok. Willem Pipenpoy was een held van de slag van Woeringen (1288). Start om 14.30 uur aan de Sint-Martinuskerk, Dorp. Gratis.
Info: 02/569 17 52 (Jan Quinart).

‘Ik snak naar een job’

Claire Rudasingwa kwam een jaar geleden in België terecht toen ze haar geboorteland Ruanda moest verlaten. De keuze voor België berustte op een toeval, Claire nam gewoon het eerste vliegtuig naar Europa. In Ruanda werkte ze voor de Verenigde Naties, in België is ze hardnekkig op zoek naar een baan.

Ik heb in Ruanda lange tijd voor de UNO (meer bepaald de UNDP) gewerkt samen met mensen van alle mogelijke nationaliteiten en ik heb ook heelwat landen bezocht over de hele wereld. Zowel in Ruanda als daarbuiten hielpen we kinderen ‘met problemen’, zoals kinderen die uit een oorlogsgebied komen. Maar na een tijdje kreeg ik moeilijkheden met de autoriteiten. Ik was het er namelijk niet mee eens dat de kinderen verdeeld werden in twee groepen: de Hutus en de Tutsis. Als men vrede wil in Ruanda dan moet men de kinderen niet leren om elkaar te haten. Ik ben zelf ook niet Hutu of Tutsi maar wel Ruandeese.

Een andere cultuur

Het eerste vliegtuig dat vertrok was er een met bestemming België en zo belandde ik tenslotte in Halle. Ik houd van Halle en het is precies wat ik wou: een rustige plek en niet te ver van Brussel. De culturele verschillen met Afrika zijn erg groot en als de mensen naar je kijken, zien ze je in de eerste plaats als ‘zwart’. Om een huis te vinden heb ik een Belg moeten inschakelen om met de eigenaar te onderhandelen. Die eigenaar schrok toen ze vernam dat ik een Afrikaanse was, maar gelukkig had ze

‘Ik heb de indruk dat Belgen het er moeilijk mee hebben om iemand te vertrouwen’

begrip voor mijn situatie. Ik kan dat wel begrijpen, misschien hebben de mensen hier in het verleden slechte ervaringen gehad met Afrikanen. Ik neem hen niets kwalijk en ik probeer de mensen altijd krediet te geven. Maar naast alle andere problemen is het grootste probleem dat je je eigen land en je familie hebt moeten verlaten.

Welkom in België?

Ik had niet bepaald het gevoel dat ik welkom was. Zolang ik niet voor problemen zorg ‘mag’ ik hier zijn, en verder lijken de mensen mij eerder onverschillig. Niet alleen tegenover vreemdelingen overigens.

Ik denk dat Belgen het er moeilijk mee hebben om iemand te vertrouwen. Dat heb ik gemerkt bij het zoeken van een woning maar ook bij het zoeken naar werk. Mijn grootste droom is namelijk om een baan te vinden en dat ik mijn verblijfsvergunning krijg. Ik snak naar een job en ik ben er zeker van dat ik hier nuttig werk kan doen. Ik weet

dat er ook in België heelwat Afrikaanse kinderen zijn die problemen hebben. De mensen hier kunnen niet weten hoe moeilijk het is om als vluchteling in een ander land terecht te komen. Je kunt die kinderen niet behandelen alsof het doorsnee Belgische kinderen zijn. Ik kan hen helpen omdat ik weet wat ze meemaken. Daarom wordt er af en toe een beroep op mij gedaan, maar zelfs als vrijwilliger is het moeilijk om aan werk te geraken. Ik begrijp dat dit niet de schuld is van de Belgen, maar wel van de economische situatie

Cursus inburgering

Ik heb net een ‘inburgeringcursus’ achter de rug en ik hoop daarmee ook mijn kansen om eindelijk werk te krijgen te verhogen. Want ‘life goes on’ en ik zal blijven vechten, ook al heb ik niet de indruk dat ik hier gelijkwaardig word behandeld. Ik voel hier overigens dezelfde haat onder mensen als in Ruanda. Als ik naar het politiek nieuws op tv kijk dan denk ik wel eens, ‘waarom neem je geen machete om elkaar te vermoorden?’ Misschien overdrijf ik, maar ik dacht dat de mensen hier beter opgeleid waren dan in Ruanda, en dat conflicten hier op een andere manier opgelost werden. Er worden problemen gecreëerd en de echte problemen worden niet aangepakt, zo zie ik België. Misschien zijn er nu wel mensen die mij rauw lusten, maar ik wil gewoon geen komedie spelen. Mijn toekomst? Ik zou het niet weten en ik kan geen plannen maken zolang ik mijn verblijfsvergunning niet heb. Dus als iemand iets voor mij heeft?

Claire Rudasingwa

FOTO: MITA DANIELS

A year ago, Claire Rudasingwa came to Belgium when she was forced to leave her native country of Rwanda. ‘I had worked for the UN for a long time. Both in Rwanda and elsewhere we helped children ‘with problems’, those coming from a war zone, for example. After a while, I began running into difficulties with the authorities because I wouldn’t accept the fact that the children were being

Living in Halle

divided into two groups: Hutus and Tutsis. There’ll never be peace in Rwanda as long as children are being taught to hate one another’, says Claire. Belgium was an accidental choice, really: she took the first plane heading for Europe and ultimately ended up in Halle, a restful spot not far from Brussels, which was exactly what she was looking for. ‘I didn’t get the feeling that I was exactly welcome in Belgium, I just think that the people don’t care. I also have the impression that the Belgians have difficulty trusting someone. I noticed that both when looking for an apartment and when looking for a job. My biggest dream is to find employment and receive a residency permit. I know that I can do useful work here as well.’